

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuții din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RĂSPONSABIL:

ALEXANDRU BUHA,
consilier orașănesc, președintele notarilor
și profesor al școlii de notari, Lugoj.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:

Dr. ALEXANDRU VASILIE

Cuprinsul:

1 Contribuiri la Căminul copiilor de notari 2 Musca Columbacă, de Ioan Groșoreanu 3 Aplicarea Reformei Administrative 4 Memoriu al Uniunii Gen. notarilor com. 5 Biurul Populației în Comunele Rurale, de Iancu Busuosu	6 Rezumate de Jurisprudențe 7 Desființarea sediilor orfanale 8 Regulamentul pentru aplicarea legii trebuințelor de lemne, de foc și construcție 9 Soluțiuni și interpretări administrative 10 Publicațiuni

ADRESA: BCU Cluj / Central University Library Cluj

Notariatul și Primăria

p. u. _____

judetul: _____

ABONAMENTUL:

Pe 1 an . . . . . 200 Lei
Pe 1/2 an . . . . . 100 Lei

Apare în 1. și 15. a fiecărei luni.

MANUSCRISELE

să primesc până în 10 și 25 a lunii
și nu se înapoiază

TIPOGRAFIA LUDOVIC SZIKLAI, LUGOJ.

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cereuall din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONSABIL:

ALEXANDRU BUHA,

consilier orășnesc, președintele notarilor
și profesor al școlii de notari, Lugoj.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:

Dr. ALEXANDRU VASILIE

C O N T R I B U I R I

pentru caminul copiilor de notari		Lei	pentru tipografia comunală		Lei
votat până la 15 Mai 1925	---	461.792	votat până la 15 Mai 1925	---	199 400
Silagiu	---	500	Silagiu	---	500
Vaşad	---	1.000	Vaşad	---	500
Brad	---	1.000	Hitiş	---	500
Naca	---	250	Racoviţa	---	500
Taiatăl	---	500	Jula Varşand	---	500
Hitiş	---	500	Variaş	---	2 000
Racoviţa	---	500	Bucovăţ	---	500
Jula Varsand	---	500	Bazoş	---	500
Bucovăţ	---	500	Galaţ	---	500
Bazoş	---	500	Sânpetru notariat	---	500
Vulcan	---	1.500	Boiul mare	---	500
Paraşcur	---	300	Şara	---	500
Coreieşti	---	300	Carasora	---	1 000
Galaţ	---	500	Vaidei	---	500
Sânpetru de Câmpie	---	500	Freidorf	---	1.000
Damb	---	500	Iranda	---	500
Sângeorgiul de Câmpie	---	500	Cătălul unguresc	---	250
Tuşiu	---	500	Ieva mare	---	500
Judeţul Bistriţa Năsăud	---	41.775	Sălişte	---	500
Boiul mare	---	500	Covasna	---	500
Şard	---	500	Biled	---	500
Capraşora	---	5.000	Valcani	---	500
Variaş	---	8.000	Topârcea	---	500
Vaidei	---	1.000	Manastur (Timiş)	---	500
Freidorf	---	2.500	Jughiu	---	500
Dopca	---	500	Dopca	---	500
Mateioş	---	500	Mateioş	---	500
Bogate Olteana	---	500	Bogata Olteana	---	500
Galas	---	500	Archita	---	500
Archita	---	1.500	Ticmandru	---	500
Ticmandru	---	500	Maghiaruş	---	500
Maghiaruş	---	500	Dieci	---	500
Dieci	---	1.000	Revetiş	---	500
Revetiş	} Arad	500	Roşia	---	500
Roşia		500	Topliţa româna	---	3.000

Toplița română	---	---	---	5.000	Borșa	---	---	---	---	500
Borșa	---	---	---	1.000	Petrifalău	---	---	---	---	500
Petrifalău	---	---	---	2.000	Bieaz	---	---	---	---	500
Biez	---	---	---	1.000	Somoștelnic	---	---	---	---	600
Notariatul Somoștelnic	---	---	---	600						
				Total						224.250
				Total						548.517

**D-lor Notari ! Binevoii a trimite necondiționat banii
votați în cel târziu 8 zile Băncii „Albina“ în Lugoj.**

MUSCA COLUMBACĂ.

(*Simulia Columbatschensis*)

Sau strecurat deja veacuri dearândul, și au trebuit să piară mii de oameni și animale în luptă în contra acestui insect dipter, ce-și trage numele după un sat din districtul sârbesc Passarocsitz, numit Columbaci, fără ca până în ziua de azi să cunoaștem originea entomologică a insectului, care atacă vitele: intră în urechi, în nas și în gura animalelor spre ale suge sângele, și apoi înțapă și pe oameni, cari de multeori cad victimă insectului. Insectul acesta se roește primăvara dela 20—30 Aprilie, mai deseori însă la începutul lui Maiu, când plin de viață și de otravă își ia sborul în toate direcțiunile.

Una dintre cele mai interesante legende relativ la obârșia insectului este un curs, și în deosebi la Românii noștri din Valea Almajului (județul Caraș-Severin), unde s-ar fi petrecut drama interesantă cu uciderea unui balaur uriaș, pe care Sfântul Gheorghe l-ar fi repus să scape populațiunea de plaga aceasta. Se crede, că balaurul grav rănit s'a târăit tot mereu până la gura unei peștere aparținătoare unui munte de var din jurul Columbaciului (Jugoslavia), unde intrând în peșteră, a murit; se zice, că din capul balaurului se nasc milioane de musculițe columbace, cari ies din peșteră afară — în forma unui nor greu de fum.

Se vede, că nici autoritățile de pe timpul acela nu au fost orientate în privința originii insectului, pentrucă în anul 1880 au încredințat o comisiune, să astupe toate gurile și crepături-

rile peșterilor în speranța, că sermana musculiță nu va mai eși afară, ci va peri de sigur în lăuntru peșterei

Măsura luată (ridiculoasă) a rămas fără rezultatul dorit, deoarece musca columbacă a apărut și mai departe la timpul indicat.

Cu privire la originea entomologică a insectului, care vine din Columbaci, din regiunea între Baziaș și Orșova, cunoaștem mai multe păreri contradictorii, de pildă: Poda și Schäffer o consideră de „culet reptans Linmaci“; iar Dr. Kömüves afirmă, că insectul se plăsmuește în gheburile frunzelor de fag și de gorun (stejar). Dr. Fabricius o numește „*Simulia Columbatschensis*“

Noi aderăm la părerea rațională a lui Schönbauer, care afirmă, că musca columbacă nu este altă ce, decât „*culex sei*“.

Cu privire la originea insectului Schönbauer este de părere, că malurile josnice, apătoase, umede, pline de iarbă și tufişuri a Dunărei între Baziaș și Orșova, mai departe văile din apropierea Columbaciului inzestrate la fel cu însușirile indicate mai sus: sunt cuiburile adevărate și naturale ale insectului, și mai ales regiunea întreagă a Columbaciului o putem considera de un domiciliu permanent și plăcut, de unde își trage și numele său de Columbaci.

Schönbauer, unul dintre cei mai valorosi entomologi ai timpului, după îndelungate experimentări a constatat: că sexul femiîn la fel

ca și „culet“ își depune ouăle în apă în preajma malurilor însămânțite, unde adăpostite se transformează în larve, în papușe și în urmă prin metamorfoză iau ființa insectului.

Schönbauer combate teoria irațională a lui Dr. Kömüves, care afirmă, că musca columbacă se plămădește în gheburile frunzelor de fag și de stejar (gorun) cu argumentul neindoielnic, că insectul apare — precum am indicat mai sus — în luna lui Aprilie, când fragii și stejarii nu au frunze, și apoi în regiuni mai înalte sunt codrii — păduri întinse de fag și de gorun, unde nu s-a pomenit nici când, că din frunzele acestor arbori ar fi eșit la iveală vr-o muscă columbacă. În timpul furtunelor și al ploilor, zice Schönbauer — musca columbacă se ascunde în crepăturile și gurile stâncelor; pentru a eși de acolo sub înfățișarea unui nor întunecos;

evident că credința poporului relativ la originea insectului este neintemeiată.

Atragem atențiunea Guvernului român asupra acestei probleme de mare însemnătate pentru județul nostru, ordonând o anchetă de experți (entomologi) la fața locului, pentru stabilirea originii a insectului, și a principiilor, cu ajutorul cărora să se poată pune stavilă nașterii insectului fie prin nimicirea eventuală a ouălor, a larvei, a păpușelor ori prin aplicarea altor mijloace eficiente să se suprimă sporirea lor, dar și până atunci să se provadă populațiunea suferindă cu mijloacele profilactice, în mod gratuit, cu păcura curată, ori Creolin amestecat cu grăsime ori vaselină 3 gr. la sută și apoi fumul, fiind un mijloc aprobat. — quantum satis. —

Ioan Groșoreanu.

Aplicarea Reformei Administrative.

Având în vedere împrejurarea, că guvernul este ferm hotărât să aplice de urgență legea nouă administrativă, iar comisiunea administrativă permanentă lucrează febril la elaborarea Regulamentului prevăzut în Art. 372, referitor la felul actelor cari se pot redacta de notari și taxele, ce se pot încasa pentru ele. Prezidiul Uniunii Gen. a Notarilor Comunali și Cercuali din România a aflat de necesar se intervină la locurile în drept, ca la compunerea acestor Regulamente să se țină cont de drepturile și doleanțele corpului notarial și în consecință a trimis la București o delegație, compusă din Dnii Alexandru Buha, președintele Uniunii și Dl. Dr. Alexandru Vasilie membru în cons. de adm. care delegație s'a deplasat la București, unde în zilele de 10—14 Iunie a. c. s'a prezentat la Dl. Ministru subsecretar de Stat la Interne: Gh. Tatarescu, Dl. secretar general Alexandru Crăsnariu, Dl. director general Petru Modolea precum și la Dl. senator C. Dimitriu, președintele comisiune adm. perm., espunând celor amintiți drepturile notarilor de a redacta diferite acte, practicate în trecut în baza diferitelor legi și Regula-

mente, insistând să se acoarde acest drept nu numai notarilor prevăzuți în alineatul ultim al Art. 372 ci tuturor notarilor viitori în cadrul legilor în vigoare

Delegația a expus apoi anomalia, ce s'ar putea întâmpla atunci, când un notar actual ar fi mutat în altă comună și înlocuit cu un notar nou numit, care în baza legii nu ar avea drept să redacteze acelea acte pe cari le putea redacta notarul vechi, și a demonstrat desavantajile locuitorilor din această comună, ce rezultă din numirea unui notar nou.

Delegația a arătat apoi, că taxele actuale nu mai corespund împrejurărilor schimbate și scumpetei, se urca după o zi pe alta, cerând majorarea lor corespunzătoare.

Delegația a fost primită afabil, cerându-se să elaboreze un memoriu, care să cuprindă toate propunerile notarilor, relativ la atribuțiunile tuturor organelor din serviciul administrației comunale precum și felul actelor pe care sunt drept notarilor a le redacta.

Prezidiul Uniunii aderează la întocmirea

Cat. 1915
date statis
re face
propagan

acestui Memoriu, care să se supună de urgență deliberării consiliului de adm. a Uniunii.

Cu ocazia petrecerii în București, delegația s'a prezentat și la Ministerul de Finanțe spre a solicita asemnarea salariului notarilor pentru perceperea și manipularea impozitelor Statului, Dl. director general Bratescu și directorul Ioanovici

au comunicat delegațiunei, că salariul pus în vedere este deja asemnat și că în cel mult 15—20 zile se va plăti la mâna celor în drept.

Delegația a înaintat apoi Dlui Ministru Gh. Tatarescu următoarea cerere, cerând satisfacerea ei :

Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România.

Nr. 720—1925.

Domnule Ministru!

Uniunea Generală a Notarilor din România în adunarea ținută la 1 Noemvrie 1924, văzând perspectivele triste ce se desfășură înaintea ochilor prin faptul că în lipsa de mijloace materiale, notarii sunt în imposibilitate de a procura subsistența suficientă copiilor lor, care sunt nevoiți a face studii în orașe, — a hotărât înființarea unui cămin pentru adăpostirea copiilor notarilor, cari vor urma studiile la Liceu, Universitate și în special la școala administrativă care se va înființa în baza legii pentru unificarea administrativă.

Spre a ajunge scopul dorit, notarii ar contribui din modesta lor leafă cu obolul lor, tot la fel și o parte a comunelor din Transilvania.

Cum însă sumele votate și vărsate pentru acest scop nobil nu sunt nici pe departe suficiente pentru ridicarea Caminului proiectat, apelăm la sprijinul Dvs. binevoitor și Vă rugăm, să binevoiți a contribui cu o sumă oarecare la acest scop spre a putea înființa Căminul proiectat.

În speranță, că veți binevoi a aprecia intențiunile noastre frumoase și ne Ve-ți acorda sprijinul solicitat, Vă rugăm Domnule Ministru, să primiți expresia devotamentului ce Vă păstrăm.
L u g o j, la 15 Iunie 1925.

Cu distinsa stimă :

Alexandru Buha

președintele Uniunii Generale a Notarilor Comunali din România

Biuroul Populației în Comunele Rurale.

Pentru controlul populației, căci cadastru regulat a populației n'a existat nici odată chiar la încheierea statului nostru, de oarece date statistice înghebate la ordin din oficiu, nu aveau realității ; s'a votat și aplicat Legea nr. 1000 din 1921 (care a aplicat înființarea Biuroului de Populație.

Guvernului din 1921 (care a aplicat înființarea Biuroului de Populație.

aceasta a fost votată încă din 1918 și de atunci deși încă nu poată avea în orice moment

date exacte asupra populației și a se

apropia de realitatea și a se

apropia de realitatea și a se

diferite pretexte, fe-

— sămănând

discordia în populație și în deosebi identificarea mai lesnicioasă a celor necunoscuți.

În ce privește statistica populației legea și-a ajuns scopul acolo unde biuroul e ținut la curent cu schimbările de domiciliu și de stare civilă, unde dintr'un tablou de despoarea buletinului Md. 1 aflate la dosarul fiecărui sat, se poate avea la dorință o statistică propriu zis fidelă, căci nepotrivirile în plus sau în minus nu pot fi decât între 3—5 la sută. Deci sub acest raport legea și-a produs fericit efectul.

În privința controlului și identificării dispozițiunile în vigoare lasă de dorit și aceasta

pentru următoarele motive observate în cercul nostru de activitate :

a) Semnalmentele din buletinul Md. 2 sunt aproape comune, afară de cei ce știu carte căci sunt puși la contrasemnare, ceia ce la pungași iscusii nu e o punte grea de trecere ;

b) Pentru faptul că aceste buletine sunt fără de fotografie singurul mijloc de perfecta identificare ; și

c) Pentru că purtarea buletinelor în mod permanent nu este obligatorie pentru populație fapt pentru care controlul e fără efect căci deși la orașe e obligatorie și fotografia și purtarea permanentă, totuși amestecul populației rurale la orașe, fără buletine și dacă'l au fără fotografie fac iluzoriu controlul.

În legătură cu aplicarea fotografiei la orașe și purtarea obligatorie, toți pungașii orașelor au fost nevoiți să-și mute câmpul de activitate la țară, renunțând unii chiar la specialitatea lor spre a le adapta noii situații la sate, unde mijloacele de control fiind cele de mai sus lucrează nestingheriți și numai datorită acestui fapt o bandă de 7 înși au cutreerat și dat lovituri la rând în județele Olt, Prahova, Buzeu, R.-Sărat și de abia în Tecuci datorită numai unei imprudențe a unui membru din bandă au fost prinși.

Credem că e bine, ca obligațiunea fotografiei și a purtării permanente la orașe ; împune întinderea acestei dispozițiuni și la comunele rurale, astfel că fiecare locuitor de orice secs mai mare de 15 ani să poarte obligator și permanent asupra sa, în cazul când iese din comună buletinul Md. 2 a Biuroului de Populație, împreună cu fotografia atașată la el.

Cel ce va fi găsit fără acest buletin și nu se va găsi nimeni să'l ia în garanție, care garant însă să fie personal cunoscut, agentul de control va fi trimis la urma sa pe cale administrativă, după ce de Șeful B. de Populație se va încheia acte de dare în judecata. Autoritatea

competente dela urma celui transferat este obligată a comunica primei autorități de trimitere, că la primit și a da și referințe în scris asupra individului.

Aceste dispozițiuni să se aplice numai după o intinsă publicațiune făcute cu toate mijloacele pentru ca toate lumea să fie în cunoștință.

Se va ridica obiecțiuni mai ales de unii interesați în calculele cărora nu intră măsurile de ordine siguranța personală și a proprietății, ea ar fi măsuri vexatorii și un nou impozit pe populație

Asupra acestei obiecțiuni ne luăm libertatea a răspunde tot noi dacă ar fi greu pentru populație să suporte aceasta nouă cheltuială și răspundem cu toată seninătatea că nu. Să presupunem că o familie are în casă 5 membri mai mari ca 15 ani à 25 lei de fotografie fac 125 lei, (căci carnetul odata obținut îl poate avea pe mai mulți ani, rămânând dacă se va crede, și ar fi necesar aceasta, să poarte loc pentru viza anuală) ce înseamnă astăzi această sumă, când cel mai sărac așezat costă mai mult și de care sătenii noștri fac uz cu o dărnice de

Cum e și firesc la început aceste măsuri vor fi primite cu oarecare ostilitate, căci care măsuri luate în interesul ordinii sunt primite cu simpatie de toți, însă roadele acestei dispozițiuni vor compensa din belșug micile animozități născute la aplicare, căci printr'un control urban, hoții, propagandiștii, clandestini și toți suspjecții vor dispărea ca prin farmec. lăsând marelui populații să vadă utilul unei mici restrângeri a libertății lor în folosul ordinii.

După constatările noastre practice acestea sunt umilele păreri asupra acestei chestiuni, măsură reglementată deja dar nepusă în aplicare afară de orașe.

Iancu Busuosu
Notar Dângeni, Botoșani

Rezumate de Jurisprudențe.

(Judecătorii, Tribunale, Curți de Apel din Ardeal).

Judecătorii de ocoale

Uzucapiune. Pentru uzucapiunea dreptului de servitute, posesiunea trebuie să fie dobândită și continuată în conformitate cu dispozițiunile art. 313 și a ultimei propozițiuni din art. 312. cod. civ. austriac, alt cum, este viciată și neapță a conduce la usucapiune.

Când dar, un strein (non dominus) a acaparat posesiunea unilateral, prin toleranța și complezența proprietarului fără o îndatorire permanentă a acestuia, atare posesiune, în cazul când posesorul ar voi să o prefacă într'un drept permanent devine viciată, ilegitimă și de rea credință (Vezi pentru examenul doctrinal al acestei chestiuni corpul hotărârei și Stubenrauch. (S. No. 727/2/920 J. oc. Mercurea Sibiu Jude. E. Sfetcu)

* * *

Paternitate naturală. Dreptul copilului natural de a pretinde întreținerea.

Un contract în favoarea unui terțiu, este el valabil pe teritoriul cod. civ. austriac? 1. Tatăl natural poate revoca recunoașterea făcută oral și înscris că dânsul ar fi autorul unui copil, dacă dovedește că în „timpul critic“ a fost absent, și deci, departe de mama copilului. În consecință, el nu poate fi obligat a plăti pensie alimentară copilului.

Se poate anula recunoașterea făcută oral ori înscris de tată, afară de judecătorie, odată de art. 265 Pc. permite chiar revocarea unei recunoașteri făcută în instanță: per a fortiori dar trebuie permisă revocarea și în afară de judecătorie.

2. Actul prin care tatăl natural se obligă a da alimente unui copil pretins al său natural, nu constituie o transacțiune în sensul art. 1380 c. civ. austriac. În speța prezentată, instanța examinând dacă nu ar fi o donațiune, se întemeiază pe împrejurările de fapt ale procesului și găsește că nu există cazul de a fi obligat tatăl ex liberalitate, dar, că ar fi locul de a se vedea dacă nu ar fi în speța un negotium în favorem terți.

Examinând dispozițiunile sistemului dreptului civil austriac, care nu numai că nu amintește acest contract în favoarea unui terțiu, dar, admițând prin articolul 881 c. civ. austriac principiul împrumutat dela dreptul roman „alterii stipulari non potest“, pare că acest cod îl exclude și nu-l recunoaște de valabil — totuși, confruntând dispozițiunile acestui articol cu acelea ale articolului 1019 din codul austriac, trebuie să admitem valabilitatea contractelor prin care se stipulează în favoarea unui terțiu.

Cât privește momentul când acest contract ia ființă, jurisprudența și doctrina îl socotesc în momentul intențării acțiunii, spre deosebire de părerea savantului Unger, care, îl fixează în momentul când acest contract a fost încheiat.

În speța judecată, revocarea recunoașterii fiind făcută după intentarea acțiunii, această revocare nu poate avea efecte juridice decât dacă este motivată, or, examinând faptele din proces, instanța găsește întemeiate toate dovezile contractantului tată, prin care stabilește că a fost indus în eroare când a stipulat pentru altul (copilul natural), și deci, conform art. 871 și 876 cod. civ. austr. nu este obligat a da curs executărei contractului.

3. Asupra chestiunii de a se ști, dacă într'un contract încheiat în favoarea unui terțiu, cel ce se obligă poate ridica excepțiunile de mai sus contra beneficiarului, jurisprudența constantă a permis-o, excluzând însă pe acele cari iau naștere din raporturile dintre creditorul originar și beneficiar. (Vezi jurispr., 1590 Curia 18 Mai 1906 No 260).

4. Intemeindu-se pe dispozițiunile cuprinse în contractul încheiat cu mama copilului, instanța de fond găsește că nu este locul a se aplica în speța dispozițiunile art. 113 din legea XX din 1877, adică de a fi supus contractul aprobării Sedriei erfanale: a) contractul nu a fost încheiat cu mama reelamantului cu tutrice a acestuia, ci în persoană, și b) reclamantul prin acel contract nu cedează gratuit nici un drept părâtului.

(Sent. No. C. 258/3/291 Jud. ocol Mercurea Sibiu Judecător E. Sfetcu.

* * *

Copil adulterin sau incestuos. Legea XXXI din 1894. Dreptul canonic, dreptul divin. Legitimarea copiilor nelegiuiți prin căsătorie subsequentă. Art. 161, 65 și 67 cod. civil austriac. Legea XXXIII din 1894.

Până la intrarea în vigoare a lezei XXXI din 1894 (1 Octomvrie 1915) prin aplicarea dreptului canonic, în jurisdicțiunea căruia erau cauzele matrimoniale, copii nelegiuiți puteau fi legitimați numai prin căsătorie subsequentă valabilă ori purtativă, și numai sub condițiunile dacă căsătoriții au fost într'adevăr zămisliorii copiilor nelegiuiți și dacă, între dânsii, în timpul zămislirii (nu a nașterii) nu au existat împiedecări la căsătorie cari emanează din dreptul divin, adică cari exclud dispensa. Copii incestuoși și adulterini, nu puteau fi dar legitimați per subsequens matrimonium.

Jurisprudența și practica administrativă și-a înșușit pe deplin aceste principii, și le aplică constant de mai multe veacuri.

Atât doctriina, cât și jurisprudența sunt de acord că legitimarea copiilor nelegiuiți, prin căsătorie subsequentă ia ființă ipso jure, chiar și contra voinței părinților ori a copiilor, fără să mai fie nevoie de îndeplinirea vre-unei formalități de drept — cum ar fi: introducerea în matricola nașterilor a căsătoriei sub-

sequente, ori recunoașterea copilului din partea tatălui — dacă sunt împlinite condițiunile de mai sus.

Acest principiu se aplică și pe teritoriul codului civil austriac, cu toate că art. 161 din acest cod, unde se află sediul materiei, se exprimă în termeni generali și nu exclude *expressis verbis* dela legitimare prin căsătorie subsequantă nici-o categorie de copii nelegiuiți, totuși, în vedere că art. 63 c. civ. austr. oprește căsătoria între rudele din linia ascendentă, și descendentă, între frați și surori consanguini ori uterini, între copii fraților și surorilor, precum și între frații și surorile părinților, și că art. 67 declară de nulă căsătoria între două persoane cari au comis adulter — este neîndoelnic dar, că nici pe teritoriul codului civil austriac copii adulterini și incestuoși nu pot fi legitimați prin căsătorie subsequantă.

Introducerea în matricola nașterilor a circumstanțelor recunoașterii copilului legitim și a căsătoriei subsequantă, constituie numai o prezumție destructibilă, ea neconferind copilului legitimarea, care ia ființă *ipso jure*, cum s'a văzut, când se îndeplinesc condițiunile de mai sus, mai ales că art. 41 și 45 din legea XXXIII din 1894, art. 54, 61 și 62 din regulamentul matric 601000/1895, B. M., art. 19 din legea XXXVI din 1904 și partea V din regulamentul matric No. 80.000/1906 B. M. nici nu amintesc chestiunea de a se ști, dacă introducerea prin ofițerul ștărei civile în matricola nașterilor, a recunoașterii copilului nelegiuit și a contractării căsătoriei subsequantă ce efect juridic are din punct de vedere al legitimării.

Introducerile acestea în matricolele de nașteri nu pot avea alt rezultat decât acela de a atesta în mod oficial și între limitele art. 28 din legea XXXIII din 1894, circumstanțele, cari în baza art. 41 și 45 a aceleiași legi, formează obiectul introducerii în matricola nașterilor.

(Sent. No. 606/921 Jud. Ocol. Miercurea Sibiu Jud. Dr. Sfetcu).

* * *

Chirii. Locul plăței; dacă rezilierea se poate pronunța când chiria n'a fost cerută de proprietar. Din faptul că într'un contract de locațiune e stipulat că „chiria se va achita în mâinile proprietarului“ nu se poate deduce ca locul plăței este domiciliul proprietarului și deci în lipsa unui loc expres stipulat, chiria are a se plăti la domiciliul debitorului pe baza principului că convențiunile se interpretă în favoarea debitorului, conf. ad. 1104 C. C. rom. principiu aplicabil și în legiuirea austriacă.

Neplata chirii la termen nu atrage rezilierea contractului de drept, decât în cazul când s'a stipulat expres aceasta și numai în cazul când s'a prevăzut că rezilierea se va face de drept fără somație sau chemare în judecată (paci comisoriu de gradul III) căci în toate celelalte cazuri chiriașul este în drept de a plăti chiria restantă până la pronunțarea hotărârii.

Pentru ca să se poată cere rezilierea trebuie să existe o panare în întârziere în conf. cu disp. art. 1118 c. c. a. însă dacă plata s'a făcut imediat după chemarea în judecată și proprietarul a refuzat primirea ei, nu mai are dreptul de a cere rezilierea.

Art. 20. din legea oficiilor de închiriere nu a avut decât scopul de a înlătura procedura ofertei reale prevăzute de art. 605 și urm. din Pr. civ. din vechiul Regat și deci dispozițiunile sale sunt inaplicabile în spetă, (Sentința No. 1099—924 a judecătorie de ocol Hațeg date sub prezidenția d-lui C. Epure judecător șef, Consilier de Curte de Apel.)

Tribunale

Legea pentru urmărirea veniturilor statului, dacă e în contradicere cu legea execuțională. Legea privitoare la perceperea și urmărirea veniturilor statului nu abrogă legea execuțională aplicabilă în Ardeal; în consecință urmăritul poate să se servească de normele acestei legi atunci, când pe cale de proces va cere să se ridice sechestrul aplicat asupra bunurilor sale. Art. 34 din noua lege de urmărire abrogând numai dispozițiile contrare ei, nu abrogă și dispozițiile din legea execuțională care nu conțin nimic contrar în dispozițiile ei relativ la acțiunile de escindere.

În adevăr, cu acțiunea de escindere se judecă chestia dreptului de proprietate pe baza dovezilor produse în sensul procedurii civile și atât judecarea dreptului de proprietate a unui drept privat, cât și aplicarea procedurii civile relativ la luarea jurământului de la martori etc. cad în afară de sfera de activitate a administrației financiare; deci nu acesteia i-s'a rezervat dreptul de a le judeca. Dacă legiuitorul ar fi voit să scoată din vigoare întreg sistemul proceselor de escindere, ar fi făcut-o printr'un text precis de lege, care să arate lămurit aceasta; nefăcând-o dreptul comun își are aplicarea sa mai departe. (Tribunalul Cluj, Sentința No. 330—925 sub prezidenția d-lui I. Balinth; raportor d. R. Filipescu judecător).

* * *

Responsabilitatea Funcționarilor. Art. 13 din Statut. Potrivit disp. art. 13 din Statutul Funcționarilor public și 28 din Regulamentul ei când un funcționar săvârșește un fapt ce depășește mandatul său, sau sfera atribuțiilor sale legale, sau comite un abuz de putere și acest act lezează pe particulari, atunci statul, județul, sau comuna legalmente răspunzătoare, vor putea chema în garanție pe funcționarul, autorul faptului pentru a fi făcut bănește răspunzător în cazul când acele autorități sau una din ele va fi chemată în judecată de partea lezată.

Din principiile mai sus enunțate se desprinde nu numai teoria responsabilității autorității, în principal, pentru actul funcționarului, dar stabilește că aceasta în raport cu particularul este singură răspunzătoare și deci pentru un astfel de act particularul lezat nu are recurs

contra funcționarului prin acțiune directă contra lui, ci numai contra autorității respective (Sentința No. 514/a — 1924 Tribunalului Miercurea Ciucului ref. judecător D. Ștefănescu, aprobată de Curtea de Apel din Tg.-Mureș, prin sentința No. 978—924, care a adoptat în totul motivele de drept ale primei instanțe dată sub președinția d-lui Aurel Bârsan, raportor d-l cons. G. Drăghicescu

* * *

Chirii. Neplata chirii la termen. În cazul când chiriașul nu a plătit chiria la termenul stipulat — fiind în speță vorba de o rată scadentă sub regimul legii chiriilor din anul 1923 urmează a se aplica normele în vigoare la acea dată.

Deși legea chiriilor din anul 1924 prevede prin art. 44 că în apel se poate învoca beneficiul legii noi și deci și a art. 15, totuși deoarece prin al. 2 al art. 44 se dispune precis că cap. II nu are aplicare în apel, deci nici art. 15 nu se va aplica.

Fiind stabilit că regimul care trebuie să se aplice în speță este cel din anul 1923 și deoarece la această dată regulamentul orășenesc era în vigoare este necontestat că chiriașul, conf. aceluși statut, poate beneficia de o întârziere cu plata chirii până la 30 zile fără să atragă rezilierea.

Deși în speță se constată că chiriașul a întârziat plata cu 2—3 zile și peste acest termen, totuși deoarece în fapt se constată că neplata s'a datorit împrejurări că în acel timp directorul pârâtei Librăria Românească s'a schimbat și noul director a fost ocupat cu preluarea — acest fapt constituie o justificare a întârzierii și deci nu poate atrage evacuarea. (Trib. Oradea-Mare. Sentința No. 3732—924. Președinte de Senat C. Doboș, judecător ref. Babic.)

* * *

Contract de vânzare cumpărare încheiat în 1912. Tutor și minor vânzători care cer invalidare în 1923. Lipsa aprobării contractului de către sedria orfanală. Minor de 22 ani și care ceruse emanciparea Valabilitatea contractului. Aprobare tacită. Când un contract de vânzare a unui imobil s'a încheiat în scris conform formelor legale între cumpărătorul care a depus prețul și a și intrat în posesia de fapt a imobilului și între tutor și minorul de 22 ani, care au semnat contractul luându-și obligația să purgheze datoriile ce grevau imobilul vândut și să obțină aprobarea sedriei orfanale;

El este valabil încheiat și și produce toate efectele juridice și e fapt din moment ce se constată că acel contract a fost dat semnat de ambele părți și neobținerea aprobării sedriei orfanale este imputabilă neglijenței tutorului vânzător

Contractul într'un asemenea caz trebuie considerat ca încheiat cu liberă voință a părților cu atât mai mult cu cât minorul la semnarea actului era în vrâsta când putea judeca consecințele faptei juridice ce a făcut

22 ani și ceruse emanciparea) iar' la doi ani după ce a devenit major (1914) n'a atacat valabilitatea vânzării, n'a acționat pe cumpărător ci a l'a lăsat în folosința imobilului cumpărat (1912) până astăzi și deci aceasta este o aprobare tacită a valabilității contractului.

Într'un asemenea caz și întrucât neaprobarea de către sedria orfanală a contractului e te imputabilă neglijenței tutorului unul din vânzători și la timpul încheerii contractului minorul, al doilea vânzător și-a dat consimțământul liber, aceste motive nu mai pot fi astăzi acceptabile și de natură a duce la invalidarea contractului. Acțiunea reconvențională a vânzătorilor a fost respinsă; iar acțiunea cumpărătorului pentru intabularea dreptului de proprietate asupra imobilului a fost admisă cu cheltueli. (Trib. Oradea-Mare Nr. C. I. 355—923. Carol Nesselrode președinte, Udrescu judecător referent)

* * *

Ordonanța 4420—918 și valab. contract. Când se constată în fapt că între reclamantă și pârâți au urmat tratative cu privire la vânzarea imobilului în litigiu în luna Decembrie 1918, s'a căzut de acord asupra prețului, dar acesta n'a fost plătit la termenele stipulate iar contractul nu s'a semnat de părți și nu există act scris.

O asemenea vânzare nu poate fi valabilă pentru simplul argument că reclamantul cumpărător a intrat în posesiunea imobilului, iar în cauză ar exista o scrisoare emanată de la avocat în sensul cointelegerii asupra vânzării. Actul emanat de la avocat e o simplă ofertă și este de neținut în seamă nefiind semnat de părți și în ce privește cointelegerea între vânzător și cumpărător chiar de ar fi constatată că a avut loc aceasta nu poate fi considerată ca act valabil nefiind constatată în scris conform. Ord. 4420—918 cari prevede această formalitate sub pedeapsă de nulitate. Aceasta cu atât mai mult cu cât Ord. 4420 a intrat în vigoare la 15 Octombrie 1918, iar tratativele din litigiu au urmat din luna Decembrie 1918.

Acțiunea cumpărătorului reclamant a fost respinsă. Acțiunea reconvențională a pârâtului a fost admisă. Reclamanta a fost obligată la delasarea folosinței imobilului și a posesiunii imobilului cu daune și cheltueli. (Trib. Oradea-Mare Nr. C. 2046—919 Judecător Udrescu redactor refer.)

* * *

Înjurii. Faptul de a înjura pe cineva de Dumnezeu constituie elementele delictului de injurië (ofensă) prevăzut de art. 2 și calificat conf. art. 4 al 1 din Legea XL1. 1914 (Judecătoria de Ocol Dej. Sentința No. 4797—923. judecător Al. Nicolau).

Această sentință a fost reformată de tribunalul Dej, care a achitat pe acuzatul condamnat de judecătoria pe motivul, că „faptul de a înjura pe cineva de Dumnezeu, nu constituie o injurie — nefiind expresiuni

infamante; înjurătoare sau înjurioase la adresa persoanei, ci la adresa lui Dumnezeu. Deci greșit calificând judecătoria drept înjurie, întrucât expresiunile adresate nu întrunesc elementele acestui delict, Tribunalul, constatând neexistența delictului — o trebuit să achite pe acuzat. (Trib. Dej. Sentința 768—924. Președinte Dr. Aug. Bodea, referent Dr. David Rusu, judecător).

* * *

Expropriere pentru utilitate publică. Atunci când un imobil este expropriat în întregime, nu se poate aplica art. 23 pt. 1—3 din legea XLI 1881 și deci este inadmisibilă cererea făcută de cel expropriat de a i-se acorda despăgubire pentru lipsa de folosință — deoarece prin faptul exproprierii fatale și a întrării expropriantului în folosința terenului, dreptul de proprietate definitivă s'a câștigat definitiv și deci cel expropriat numai poate cere decât o despăgubire definitivă — adică prețul terenului expropriat

Căile ferate române fiind succesoare de drept a C. F. M. (M. A. V.) nu numai în drepturile câștigate ei și în sarcinile scadente — au deci obligația de a despăgubi pe proprietarul unui teren expropriat în folosul său — atunci când se constată, că aceasta a făcut diligențele necesare pentru despăgubire la timp, dar evenimentele războiului a împiedecat, că plata să se facă la timp (Trib. Oradea-Mare. Președinte C. Popovici. Redactor al sentinței C. Nesselrode, judecător. Sentința No. 464—924).

Curte de Apel

Divors cerut în baza art. 77 pt. a). În caz când acțiunea se intenționează în baza art. 77 pt. a) din legea XXXI a anului 1894 și se constată că soțul reclamant locuiește în America, faptul că soția la somațiunea făcută nu a restabilit conviețuirea, nu poate servi de motiv pentru a fi declarată de vinovată, deoarece bărbatul fiind ținut de a avea un domiciliu stabil, nu poate cere soției să-l urmeze în altă parte a lumii. (Curtea de Apel din Cluj. Sentința No. 506—924, președinte Dr. I. Papp, raportor consilier G. Mirna Popescu.)

* * *

Obligațiunea de înzestra. Promisiunea de dotă. Ordonanța No. 4420—918, menținută în vigoare prin Decretul I. al Consiliului Dirigent a avut de scop să împedice înstrăinarea averilor în mod ușuratic și negândit, asigurând sinceritatea actului, adică ca transferentul să și cumpănească bine fapta sa.

Deși este adevărat că în baza legii părinții sunt datori potrivit stărilor materiale să înzestreze pe copii; în cazul când acștia ar refuza s'o facă art. 1221 din c. c. a. dă recurs în justiție pentru ca aceasta verificând starea materială a părinților să determine porțiunea care sunt obligați părinții s'o dea ca zestre. Obligațiunea de a înzestra, potrivit stărei materiale a părinților, nu le impune ca să dea copiilor o quotă determinată din ave-

rea mobilă și imobilă, ci numai valoarea corespunzătoare raportată la averea lor.

În cazul când promisiunea de dotă s'a făcut verbal și relativ la imobile, pentru ca transferarea să se facă în mod valabil, trebuie să îndeplinească condițiunile ordonanței 4420—918. Faptul că codul civ. austriac impune dotalizarea ca o obligațiune nu poate fi contrară spiritului ordonanței 4420—920, căci obligațiunea de a înzestra este un fapt juridic distinct de forma ce trebuie să îndeplinească, ca actul să opereze transferul de proprietate. Deci și înzestrările atunci când e vorba de imobile, pentru a fi valabile trebuie să fie cuprinse în act scris, ca condițiune esențială de valabilitate. Daltfel această cerință este în consonanță și cu regulamentul Cărții fund. care cere deasemenea act scris pentru a se opera întabularea, act ce trebuie să îndeplinească anumite condițiuni de formă, înafară de cele esențiale actului. (Sentința No. 1065—924 Curtea de Apel Cluj. Președinte dr. I. Papp, raportor G. Minea Popescu).

* * *

Punerea sub curatelă. Citarea în persoană. În cazul când se cere punerea sub curatelă în baza art. 28 pct. e) din legea XX a anului 1877 Tribunalul în conf. cu disp. art. 733 din Pr. civ. trebuie să citeze pe pârât în persoană. Deși este adevărat că acest articol autoriză pe judecător să numească pârâtului un curator, totuși aceasta măsură este facultativă și nu dispensează citarea personală a pârâtului, deoarece numirea de curator trebuie făcută numai după ce judecătorul se convinge că pârâtul nu-și poate expune apărarea față de acțiune și n'a încredințat un procurator cu apărarea. Deci reprezentarea curatorială, fără citare, trebuie considerată ca o reprezentare făcută de o terță persoană fără procură, neautorizată de a reprezenta. (Curtea de Apel din Cluj, Raportor d. G. Minea Popescu consilier)

* * *

Vânzare. Promisiune de vânzare. Nu poate fi considerată ca o vânzare perfectă faptul că cineva gustând o marfă o promis că va veni a doua zi la o oră fixă pentru a aduce prețul ei și a luat în acelaș timp mustră pentru a se convinge de calitatea ei. Acest fapt nu poate fi calificat decât ca o ofertă de cumpărare, în sensul art. 314 din cod. com. oferta sub condiție suspensivă de a se plăti prețul la ora fixată.

Art. 354 din cod. com. nu se aplică decât la contractele de vânzare încheiate în mod perfect, nu se poate aplica numai la ofertele de cumpărare.

În cazul unei oferte de cumpărare, în cazul când acceptantul nu-și îndeplinește condițiunea, ca a ținut perfectarea contractului în suspensie, la timp, declarațiunea de ofertă din acel moment și-a pierdut efectul. (Curtea de Apel din Cluj, sub presidenția dlui Victor Popp, raportor d. M. Balassan, consilier).

* * *

Plata în moneda țării la data scadenței. Plata

creanțelor datorite unui reclamant străin se va face în moneda țării și după valuta existentă la data scadenței. Când prin urmare un cehoslovac își dovedește pretenția contra unui național domiciliat în țară, printr-o scrisoare a părâtului, prin care acesta își recunoaște datoria la data de Ianuarie 1921, această dată fiind scadență părâtul nu va putea fi obligat decât la plata sumei în moneda țării adică lei și după valuta de la acea dată adică 100 coroane cehice egal 86 lei 90 b. conf. art. 989 C. C. A. și art. 326 G. comerc. aplicabil în speță (Sent. N. C. II. 159 18—1923 C. Apel Cluj. G. Georgian raportor).

* * *

Reprezentarea minorilor înaintea instanței. Tutor cetățean străin. Succesiune. Art. 797 c. c. a. Este bine reprezentată în instanța și nu e cazul art. 100 al. 4 pr. c. minorul reclamant în baza unei procuri date avocatului de către mama și tutoarea sa supusă străină, când acea procură a fost iscălită în țară și când însuși minorul a fost prezent în instanță.

Deși este adevărat că conf. art. 60 legea XX—1877 nu poate fi numit tutor sau curator decât persoana cu domiciliul stabil în țară, dar dreptul de tutore natural și legal se cuvine totuși unei asemenea mame în lipsa unui tutore numit de tatăl legitim conf. art. 35 ale aceleași legi.

Mama și tutricea legală, care nu locuiește în țară nu poate fi despoiată de dreptul de a reprezenta pe minor înaintea instanțelor judecătorești și forurile administrative or cât conf. art. 61 I XX 1877 s'ar numi un curator deosebit pentru administrarea averii situate în țară a supușilor români minori.

Conform art. 797 C. c. a. moștenitorul putându-și manifesta voința referitoare la primirea succesiunii chiar înainte de a face declarația de acceptare a acesteia, minorul este îndrituit a cere în justiție anularea unui contract de vindere-cumpărare prin care tutricea înstreinase și în numele minorei din averea rămasă și ei prin testament dela părintele său detunct și chiar dacă un astfel de contract s'ar fi făcut asupra unei averi încă nedevenită proprietatea minorului prin declarația lui de acceptarea moștenirii.

Dreptul de a pretinde o astfel de invalidare a unui act juridic pentru vicii de formă și materiale este confinat de lege și este indiferent dacă acțiunea este intentată numai în numele minorei sau și a tutricei totodată, actul rămâne desființat în totalitate.

Respins apelul părâtei com. Feldioara R contra sentinței tribunalului Turda prin care s'a admis acțiunea minorului M. S. și s'a declarat anulat un contract de vânzare intervenit întra părată și tutrice în numele ei și a minorului, relativ la un imobil avere succesorală prin testament, după ce în prealabil au fost respinse excepțiunile ridicate de părăta relativ la reaua reprezentare în instanța a minorului și la dreptul nenăscut

de a intenta acțiunea. (Sentința P. C. II 693/21—924 C. Apel Cluj raportor Dr. Kerner).

* * *

Revizuire. Act de vânzare cu pact de răscumpărare. **Valabilitate.** Rezervarea dreptului de rescumpărare trebuie considerată ca un pact adăugat pe lângă contractul de vindere-cumpărare conf. art. 1067 c. c. a. și pentru valabilitatea unei asemenea convențiuni este necesară proba, că părțile au convenit asupra acestui drept odată și în acelaș timp cu încheerea convenției principale de vânzare.

De și proba cu martori nu poate fi admisă conf. art. 887 c. c. a. contra cuprinsului actului de vânzare scris, este totuși admisibilă orice fel de probațiune pentru dovedirea pactului de rescumpărare, chiar și în cazul unui act scris de vânzare de condiția numai ca pretinsa stipulațiune să nu contrazică cuprinsul însuși a contractului în scris. (Sent. No. C. 1647/9—1924 C. de Apel Cluj. Preș Dr. Pompei Micșa, raportor Dr. Kerner).

* * *

Daune interese. Art. 354 C. Com. Partea contractantă, care în locul executării cere daune interese, trebuie să încunoștiințeze îndată despre aceasta pe cealaltă, — și dacă la rândul aceasta cere, — să-i acorde, — când natura actului permite, timpul necesar pentru executarea ulterioară.

Părâtul, în urma culpei reclamantului, care nu și-a satisfăcut obligațiunile sale contractuale, violând acele obligațiuni, — e îndreptățit a rezilia acel contract, — și nu e obligat, ca la cererea reclamantului și în puterea dispozițiunilor art. 354 C. com., să-i acorde acele termenul ulterior de executare cerut, — căci reclamantul care n'a satisfăcut condițiunile contractuale nu avea dreptul de a beneficia de acele dispozițiuni ale art. 354 C. com. — fiind el decăzut de la exercitarea acelor drepturi în baza convenției pe care reclamantul n'a îndeplinit-o conform conținutului ei. (Dec. Curței de Apel Tg.-Mureș, No. C. 255—15—1924 Dr. Butean consilor raportor Curent Juridic 5—6—925).

* * *

Incheere. Art. 421 pr. civ. Incheerile de respingere și acelea care decid asupra unei cereri controversate, trebuiesc motivate conf. art. 421 din pr. civ.

Deci, încheerea prin care una din părți e obligată la suportarea cheltuelilor de amânare, — cheltueli ce această parte pretinde a cădea în sarcina părții contrare, — trebuie să fie motivată, — că în speță tribunalul neprocedând așa și nemotivând, Curtea a trebuit să constate că numai cu călcarea regulilor de procedură tribunalul a adus o asemenea încheere și deci a trebuit să caseze încheerea și să dispună restituirea dosarului ca tribunalul să aducă în cauză o nouă încheere motivată, ce se va comunica și părților (Curtea de Apel Tg.-Mureș, 21 Martie 1925 Curent juridic 5—6—925).

Recurs. Art. 420 și 553 pr. civ. Deciziile aduse în urma dezbaterii orale trebuiesc comunicate părților prin pronunțare, conform din art. 420, — iar recursul contra acestor decizii, trebuie făcut în termenul de 8 zile prevăzut în art. 452 pr. civ. — care termen este fix și se socotește de la pronunțarea deciziei.

Recursul făcut peste acest termen, are a se respinge ca tardiv înaintat, — chiar dacă instanța primă contrar normelor de drept cuprinse în § din I. II. III. ale art. 420 pr. civ., — a dispus comunicarea unor asemenea decizii, — și de la comunicarea nu sunt mai mult de 8 zile. (Dec. Curții de Apel Tg.-Mureș Nr. C. 1 141—111—1924 din Febr. 1925. raportor A. Balan consilier Cur. Jurid. 5—6—925).

* * *

Cheltuielile curatorului. Ce se înțelege prin anticiparea lor. Dispozițiunea art. 434 P. C. prin care se dispune că cheltuielile curatorului se vor anticipa, nu înseamnă că ele trebuiesc garantate prin depunere prealabilă; ci potrivit art. 434 combinat cu 424 p. c. spesele provenite din numirea curatorului trebuiesc anticipate atunci când instanța stabilește prin sentință sau alta hotărâre finală spesele de judecată, fără considerare la aceea dacă cel obligat a le anticipa le-a încasat sau ba dela adversarul său condamnat la plata cheltuielilor de judecată. (Curtea de Apel din Cluj. Sentința No. 775—924. Președinte Victor Pop. raportor M. Balasan).

* BCU Cluj / Central University Library Cluj *

Competință. Schimbarea domiciliului dacă atrage schimbarea competenței. Potrivit disp. art. 49 din Pr. civ. competența instanței trebuie judecată astfel încât să se aibă în vedere momentul introducerii acțiunii. Deci în sensul acestui articol este inadmisibil de a se crea o excepțiune dilatorie pentru necompetință pe motivul că după introducerea acțiunii partea și ar fi schimbat domiciliul. Dacă s'ar admite aceasta s'ar ajunge la concluzia inadmisibilă ca instanța să schimbe după locul în care o parte își mută domiciliul în cursul procesului. Reclamantul în al doilea loc nu are a cerceta dacă pârâtul are sau nu intenția să rămână mai departe la acelaș domiciliu, ceea ce de altfel nici nu ar putea-o face; este suficient numai ca să stabilească că la introducerea acțiunii pârâtul avea domiciliul competent pentru valabila sa chemare în judecată. (Curtea de Apel din Cluj. Sentința No. 3582—924. Președinte dr. I. Papp Consilier raportor G. Georgian.)

* * *

Drept de moștenire. Pact succesoral. Donație mortis causa și legat. Potrivit disp. art. 332 C. C. A. prin drept de moștenire se înțelege dreptul exclusiv de a lua în posesie întreaga masă succesorală sau o coadă parte determinată în raport cu întregul (o jumătate, o treime etc.) Acest drept se întemeiază fie pe voința testatorului legalmente declarată, fie pe un act succesoral valabil (art. 602), fie pe lege (art. 533 C. C. A.).

Dacă este deci adevărat că și prin contractul de moștenire se poate numi un moștenitor, însă cel beneficilar nu mai atunci poate fi considerat moștenitor. când i-s'a lasat întreaga masă succesorală sau o parte determinată, în raport cu întregul (art. 533)

Art. 1249 c. c. a. determinând noțiunea pactului succesoral, înțelege prin acesta un contract prin care se dă și se primește promisiunea unei moșteniri viitoare sau a unei porțiuni a acesteia. Deci atunci când nu se contractează asupra întregii moșteniri sau asupra unei porțiuni a acesteia — ci asupra unor lucruri anumite determinate, adică atunci când obiectul convențiunii îl formează lucruri determinate în specie — un drept sau o sumă de bani etc. — nu poate fi vorba despre un contract de moștenire, ci de o donațiune pentru caz de moarte, prevăzute de art. 956 din c. c. a., care potrivit formei în care s'a făcut, poate fi considerat sau de contract sau legat.

În speță deoarece nu se dispune decât asupra lucruri singuratic și nu asupra unei porțiuni, în generalitate ce vor trece în proprietatea reclamantilor numai după moartea lui X, promisiunea făcută lor, constituie o donație, care nu se poate considera de contract, deoarece donatoarele nu a renunțat în mod expres la dreptul de a o revoca. Fiindcă însă actul a fost cu respectarea formelor prevăzute de legea XXXV. 1874 și XVI. 1876 în privința valabilității testamentelor — actul trebuie considerat ca un legat, el implicând o donație pentru caz de moarte, care nu poate fi revocat decât în conformitate cu art. 34 din legea XVI. 1876. (Curtea de Apel din Cluj Președinția dlui dr. I. Papp, consilieri raportor Al. Balas. Sentința No. 2240—923)

* * *

Admiterea reclamantului la jurământ. Drept cutumiar. Conform normelor procedurale ascultarea reclamantei sub jurământ este admisibilă numai pentru completarea dovezii administrate de ea, neputând prin ea singură constitui o dovadă exceptând bine înțeles cazul când pârâtul ne primind jurământul îl diferă la rândul său reclamantei.

În speța reclamanta asupra primelor două puncte din apelul său ne producând nici o dovadă.

Potrivit normelor de drept cutumiar în vigoare nu se poate cere o contra-valoare pentru munca depusă în economia rudelor de aproape.

Acesta fiind principiu de drept și față de cele de mai sus stabilite reclamanta nu poate pretinde nimic pentru munca depusă în economia socrului său. (Curtea de Apel din Timișoara. Președinția dlui E. C. Aslan. Sentința No. 1358—922).

* * *

Vânzare. Art. 884 și 934 c. c. a. Dispozițiile art. 884 c. c. a. își au aplicațiunea numai în cazul când părțile stipulează în mod expres că contractul devenit perfect numai dela data semnării lui de către părți; deci lipsa unei astfel de stipulații face inaplicabil art. 884

Art. 934. c. c. relativ la leziunea de peste jumătate, are în vedere valoarea bunurilor vândute numai cea din momentul încheierii actului de vânzare. Deci are importanță data când s'a achitat prețul, căci nu această dată poate determina constatarea leziunii. (Curtea de Apel din Timișoara. Preșidenția dlui E. C. Aslan, Sentința No 1626—923).

* * *

Cooproprietate. Eșire din indiviziune ce se înțelege prin timp neprielnic. Conform normelor în vigoare, în lipsa de stipulațiune contrarie, un coproprietar nu poate fi obligat a rămâne în stare de comunitate și este în drept oricând a cere sistarea ei, cu singura excepțiune, ca: timpul să nu fie neprielnic și această să nu fie spre paguba celorlalți coproprietari.

Tot conform acestor norme, când imobilul nu se poate împărți comod în natură și fără alterarea esențială a ființei și menirii obiectului sistarea comunității se face prin vânzarea imobilului la licitație publică.

Prin timp neprielnic se înțelege atunci când cu ocazia unei vânzări ordonate pentru sistarea comunității, sunt motive cari fac probabil faptul că pentru imobil nu s'ar putea obține la vânzare un preț avantajos.

Este însă în deochește cunoscut și nu e nici contestat de părți, că actualemente prețurile imobilelor sunt foarte ridicate.

Ca atare în speță nu poate fi vorba de timp neprielnic și de daună pentru coproprietari, și întru cât imobilul din acțiune nu poate fi împărțit în natură fără ca obiectul (casa) să sufere o esențială alterare și să-și piarză cu totul menirea, sistarea comunității prin vânzarea imobilelor la licitație publică nu poate să nu fie admisă. (Curtea de Apel din Timișoara. Sentința Nr. 1407—923. Preșidenția dlui E. C. Aslan)

* * *

Drept succesoral. Testament privilegiat. Drept cutumiar. Cerere nouă în Apel. Potrivit § 80 legea XVI: 1876 testamentul privilegiat se poate face în cazul § 1 punct b) din aceasta lege, în prezența a 2 martori, dintre cari numai unul să știe să scrie și să citească.

Iar § 5 din aceeași lege spune: când testatorul care știe a scrie, citi, nu a scris testamentul cu mâna sa, ci numai l-a semnat, nu este nevoie ca martorii, să cunoască testamentul, ci este suficient, dacă testatorul declară, în prezența lor împreună și în limba priecută de ei, că documentul cuprinde testamentul său și-l iscălește înaintea lor.

Potrivit § 29 din legea XV: 1876, membrii armatei împărțiți la trupă au drept a face testament privilegiat, în timp de război, începând din momentul când trupele au fost puse pe picior de război

În speță mobilizarea armatei echivalând cu punerea trupelor pe picior de război, nu poate fi contestată starea de război și nici dreptul lui Const. Lungu, militar, care pleacă la trupa sa de a face testament privilegiat.

Conform normelor de drept cutumiar în vigoare și în circumscripția Trib. Lugoj cu privire la țărani și muncitorii manuali — averea dobândită în timpul și sub durata căsătoriei, în afară de donațiuni și moștenire se consideră ca avere coachizționată și asupra ei fiecare din soți devine proprietar pe jumătate — care în caz de predeces al unui soț porțiunea sa coachizționată revine soțului supraviețuitor, pe baza succesiunii conjugale

Dreptul de moștenire fiind un drept ce derivă din lege și existând pentru moștenitor din momentul deschiderii succesiunii cu toate urmările lui, nu poate fi subordonat nici unei plăți a vreunui sumi de bani — aceasta neavând nici o cauză, ca consecință nu se poate admite nici ca dreptul de moștenire să fie trecut asupra altei persoane, atunci când cel îndreptățit nu a plătit suma la care a fost obligat fără drept.

Nu se poate formula pentru prima ora în apel cerere cu privire la dreptul de văduvie, deoarece aceasta constituie o acțiune nouă, care potrivit disp. art. 494 al. ult. din Pr. civ. nu se poate intenta în procedura apelului. (Curtea de Apel din Timișoara. Sentința No. 1476—923. Preșidenția dlui E. C. Aslan. care a redactat sentința).

* * *

Cerere de reînnoire; în ce termen trebuie făcută. Cerere de justificare. Potrivit disp. art. 567 din Pr. civ. termenul de reînnoire este de 6 luni socotite din ziua rămânerei definitive a sentinței date în primul proces.

Art. 410 al II pr. civ. arată că sentința ce nu se poate ataca nici cu apel nici cu opoziție rămâne definitivă prin pronunțarea ei; iar în ce privește termenele trebuiesc socotite pe seama părții dela rămânerea definitivă a sentinței și ele încep a curge dela data comunicării ei.

Evident acest din urmă alineat se referă numai la cazul când prin dispozitivul hotărârei una din părți este obligată la o prestațiune față de cea altă parte cum de ex: ar fi cheltuețele de proces,

În speță așa dar deciziunea Inaltei Curți nepunându-se ataca pe calea opoziției sau a apelului urmează potrivit textelor de mai sus, că termenul de reînnoire de 6 luni începe a curge dela data pronunțării, adică dela 13 Septemvrie 1922 și până la 13 Martie 1923, când expiră.

În speță cererea de reînnoire fiind înaintată acestei Curți la 5 Septemvrie 1923, deci după expirarea termenului de mai sus, ea este tardivă și potrivit § 571 pr. civ. urmează a fi repinsă ca atare din oficiu.

Art 541 pr. civ. permite justificarea, în caz când partea sau reprezentantul său, au omis un termen fix, cu condițiunea, că aceasta omisiune să nu provină din vina proprie a părții ci să fie datorită unei împrejurări independente de voința sa.

Așa dar pentru ca partea să fie descărcată de urmările culpei se cere ca ea să fi făcut în cauză toate diligențele necesare.

Acest lucru însă nu se poate spune despre acela care introduce cerere de reînnoire la o instanță necompetentă, cum s'a întâmplat în speță și nici nu se poate susține, că acest fapt nu este datorit exclusiv culoei sale.

Aceasta cu atât mai mult cu cât art. 566 pr. civ arată, că competența stabilită în acel paragraf este exclusivă.

În ce privește art. 184 și 183 al. III invocate de reclamant ele nu-și pot avea aplicațiunea în speță, dispozițiunile în ele cuprinse fiind referitoare la acțiunea fundamentală și nici de cum în materie de reînnoire, care fiind o cale de atac extraordinară este reglementată de art. 563 și următorii din pr. civ. (Curtea de Apel din Timișoara. Sentința No. 1206—923. Președinția dlu E. C. Aslan, care a redactat sentința).

Inalta Curte de Casație

Art. 13 legea chiriilor 1924. Legiuitorul din 1924 conținând regimul de restrângere a dreptului proprietarului prin o nouă prelungire a contractelor de închiriere acordat proprietarilor ca o compensație noui sporuri de chirie la cari art. 13 le-a extins și asupra contractelor în curs de executare dacă ele au fost încheiate cu preț de chirie impus de legile excepționale. În caz când un contract de închiriere impus prin legile excepționale proprietarul nu poate pretinde sporul prevăzut de art. 13, care este menit a repara efectele unei constrângeri. (Cas. I, Comp, ch. No. 2202 bn. 1924 Pand. Săpt. No. 1/925).

* * *

Art. 17 legea chiriilor 1924. Art. 27 din actuală lege a închirierilor dând în competența judeului de ocol ca primă instanță acțiunile până la 15.000 lei chirie anuală, a avut în vedere nu numai chiria stipulată în contract, ci întreaga chirie cu toate sporurile certe și necontestate acordate de legile de prelungire ulterioare. Atunci însă când valoarea locativă este contestată, urmează a se lua de bază pentru determinarea competenței pretențiunea reclamantului și în tot cazul, fiind dublu asupra acestei valori locative, urmează a se declara competente instanța care are o competență generală, adică tribunalul, iar nu judecătorul de ocol, care are o competență excepțională limitată numai până la o anumită valoare. (Cas. I. Cpl. ch. No. 3269/1924. Pand. Săpt. 1/925).

* * *

Art. 10 și 12 legea ch. 1924. Art. 10 din legea chiriilor dela 1924 prevăzând că chiria ce urmează a se plăti pe termenul de prelungire nu va fi în nici un caz mai mică de cât chiria plătită la 1 Aprilie 1923 nu s'a putut referi la chiria exigibilă la aceasta dată, ci după cum rezultă și din legile anterioare, cum și din art. 12

al legii în vigoare, legiuitorul a avut în vedere chiria plătită pe întreg anul 1923. (Cas. I, Cpl. ch. No. 2347 din 4924, Pand. Săpt. I—1925).

* * *

Art. 19 legea chir. 1924 și cetățenia română. În conformitate cu art. 56 din legea pentru dobândirea naționalității române sunt considerați de drept cetățeni ai acestui stat, numai acei locuitori din ținuturile alpine, care fiind domiciliați în Vechiul Regat au avut apartinența în una din comunele acelor ținuturi, sau cari nefiind domiciliați în una din comunele acelor ținuturi, sunt cel puțin născuți în vreuna din ele din părinți domiciliați acolo.

Prin urmare, nu este suficient ca instanța de fond să constate că o persoană născută — de exemplu — la Sibiu, pentru a-i recunoaște calitatea de cetățean român, ci trebuie să stabilească dacă a avut apartinența sau dacă părinții săi au avut domiciliul în acea comună.

A fost casată sentința tribunalului care greșit a socotit cetățean român pe un proprietar și deci l'a socotit capabil a exercita acțiunea prevăzută de art. 19 din legea chiriilor dela 27 Martie 1924 (Cas. I. Cpl. ch. No. 1807—1924. Pand. Săpt. No. 2—1925).

* * *

Art. 9 și 42 legea chiriilor 1924. Pentru fixarea chiriei de bază la imobilele neînchiriate în anul 1916, legea din 1924, prin art. 9 prevede ca mijloace de apreciere în primul rând venitul constatat atunci prin rolurile de contribuțiuni și numai în lipsă de asemenea roluri, comisiunea arbitrală este autorizată a recurge la mijlocul aprecierii în comparație cu imobilele similare, putând pentru convingerea și aprecierea sa să facă descinderi la fața locului.

Din moment ce însă Comisiunea Arbitrală constată că la 1916 imobilul era trecut în rolurile de contribuțiune cu un anume venit determinat, ea este îndreptățită, prin însăși această constatare, să respingă cererea de a descinde la fața locului pentru a cerceta chiriile ce se plăteau la 1916 pentru imobilele similare, deoarece proba prin rolurile de contribuțiuni dela acea epocă este suficientă și eliminatorie, în sistemul legii în discuțiune. (Cas. I. Cpl. ch. No. 2091—1924 Pand. Săpt. 2—5925)

* * *

Art. 8 al III legii chiriilor. Este adevărat că în caz de dispărțenie a soților legea chiriilor din 1924 prin art. 8, al III menține beneficiul prelungirii contractului pentru soțul, care rămâne în imobil, chiar dacă nu e titularul contractului, dar această dispozițiune de favoare presupune în mod neapărat că în momentul pronunțării divorțului contractul era în ființă.

Când însă se constată că contractul a fost reziliat anterior acestei date, soțul care a rămas în imobil nu poate invoca beneficiul prelungirii unui contract, care nu mai are ființă și pe care el nu-l mai poate reinvia prin simplul fapt, că a rămas în imobil fără nici un

timu legal. (Cas. I Cpl. Ch. No. 74—925. Pand. Sapt. No. 2—925).

* * *

Art. 20 din legea chiriilor dela 1923. Dispozițiunea art. 20 din legea chiriilor de la 6 Aprilie 1923, prin care se lasă proprietarilor libera dispozițiune asupra imobilelor rămase neînchiriate fără amestecul oficiilor de închiriere, are un caracter de ordine publică și ca atare ea urmează a se aplica și proceselor în curs la data punerii ei în aplicare.

Este adevărat că această dispozițiune rezolvă o chestiune referitoare la fondul însuș al dreptului de proprietate, iar nu o chestiune procedurală, dar ea fiind de ordine publică se aplică și proceselor în curs, atâta timp cât prin o hotărâre definitivă, nu s'a conferit sau recunoscut nici-uneia din părți un drept câștigat și irevocabil. (Cas. I chirii 428—925 Pan. Sapt. 10—925).

* * *

Art. 7 din legea chiriilor de la 1924. Dispozițiunea din decretul lege 1420 din 1920, menținută și în legile ulterioare privitoare la regimul închirierilor, după care se consideră nule clauzele de reziliere facultative prin renunțări anticipate la prelungire se referă numai la renunțările pure și simple, iar nu și la acelea cari sunt făcute în vederea survenirii unor fapte independente de voința părților.

Astfel, este validă și în concordanță cu spiritul legii, clauza prin care părțile renunță la prelungirea contractului și prevăd rezilierea lui pentru cazul când soțul proprietarei ar fi evacuat în mod forțat din încăperile unui local al Statului, pe cari le ocupa ca funcționar public. (Cas. I chir. 827—925 Pand. Sapt. 10—925).

* * *

Chirie anter. Proprietarul este în drept a obține evacuarea dacă probează că a fost tolerat în momentul promulgării legii în vigoare, adică la caz când proiectul legii a fost depus la Senat, cum greșit decide tribunalul în speță.

Calitatea de ginere, stând în aceeași locuință cu soacra sa, nu exclude pe aceia de tolerat, din moment ce nu se face nici o probă că aceasta din urmă ar fi fost obligată legalmente să procure locuință ginerelei său.

Decăderea din dreptul de a evacua, fondată pe faptul închirierii anterioare a unui imobil, are loc numai în cazul când imobilul închiriat a fost altul decât acela din care se cere evacuarea, și numai când acest imobil putea fi locuit de proprietar fără a-i se face modificări și transformări de natură a-i schimba destinațiunea, și în contra voinței proprietarului.

Faptul demisionii proprietarului reclamant dintr-o funcțiune și trecerea sa într-o altă funcțiune în localitatea de la situațiunea imobilului, nu constituie din parte-i o culpă de natură să-l priveze de beneficiul

evacuării chiriașului (Cas. I. cpl. ch. 1622—924 Pan. Sapt. 8—925).

* * *

Chirii. Legea chiriilor din 1924 neprelungind decât contractele existente în momentul promulgării ei, urmează că contractele la care s'a renunțat anterior acestei date, dar după încheerea lor, sunt desființate prin revocarea valabilă a părților, deoarece renunțările anticipate la prelungire sunt declarate nule de lege numai întrucât ele au fost făcute la încheerea contractului iar nu în cursul executării lui. (Cas. II 4—925 Pand. Sapt. 6—925).

* * *

Art. I Decr. leg. 1420—920 și art. 47 din legea 1924. Disp. din art. I decret lege 1420 din 1920, potrivit căreia se suspendă punerea în lucrare a nouilor contracte de închiriere pe tot timpul prelungirii legale a vechilor contracte își are aplicațiune numai atât timp cât vechiul contract nu este desființat, deci și cât timp vechiul chiriaș înțelege a se folosi de prelungirea edictată de lege în favoarea sa; odată însă ce dânsul renunță la această prelungire indiferent sub ce formă, deci și sub formă de cesiune, — expres oprită de decretul lege 140 din 1920 prin art. 30, — imobilul urmează a fi considerat din punct de vedere legal ca aflându-se la dispozițiunea proprietarului, care ca atare, dacă nu a obținut rezilierea acestui nou contract, conform dreptului acordat prin acelaș decret lege, este obligat a-i preda noului chiriaș, folosința imobilului, cauza de suspendare a executării contractului acestuia încetând.

Art. 47 legea actuală nu face decât să aplice acelaș principiu, menținut de toate legiurile excepționale intervenite după decretul-lege 1420 din 1920, întrucât prin acest text de lege proprietarul care a intentat sub arătatul decret lege, sau legiurile posteriore, acțiunea în reziliere din cauza imposibilității punerii în lucrare a noului contract, este autorizat a o continua și deci a obține rezilierea și din cauza prelungirii edictată de legea din 1924, de unde urmează că sub această lege, dacă nu a obținut rezilierea, nu o mai poate obține în cazul când, din orice motiv vechiul contract a fost desființat și nu mai exista piedica legală pentru punerea în lucrare a acestui nou contract.

Acestea fiind principiile legii, aplicabile, în speță, iar instanța de fond constatând, că proprietara recurentă a avut imobilul la dispoziție în urma părăsirii lui de către prima chiriașă, — bine instanța de fond a obligat pe proprietar a pune la dispoziția chiriașului cu contractul suspendat imobilul respectiv, chiar dacă el se ocupă astăzi de alți chiriași decât cei din 1920, odată ce se constată, că locatarii actuali îl ocupă prin cesiune dela chiriașul din 1920, cesiune expres oprită prin decretul lege 1420 din 1920, deși proprietarul a

achiesat la ea. (Cas. I. dec. 507 din 25 Februarie 1925. Jur. gen. 21—925.)

* * *

Comisie arbitrală competentă art. 39 și 27 leg. Chiriilor. Atât prin textele reteritoare la instituirea comisiunilor arbitrale cât și prin expunerea de motive a proiectului de lege se arată lămurit, că atari comisiuni se creează pentru hotărârea unei singure chestiuni, aceea a fixării cuantumului chiriei; iar prin art. 27. legea actuală determinând instanțele de judecată stabilește, că toate acțiunile rezultând din prelungirea contractelor, afară de cele privitoare la fixarea chiriilor, se judecă de instanțele de drept comun.

În afară de aceste texte, art. 44 dispune, că acțiunile în curs de judecată vor continua a fi judecate de instanțele în fața cărora se găsesc pendinte, numai dacă s'a pronunțat o hotărâre asupra lor.

În speță, fiind vorba de o acțiune relativă la fixare de chirie pe baza legii de prelungire a contractelor de închiriere din 1923 și intrucât din nimic nu rezultă, că până la data deciziei atacate cu recurs, s'ar fi pronunțat vreo hotărâre asupra acestei acțiuni, Comis. arbitr. fiind singură competentă a judeca această acțiune, urmează, că în mod eronat această comisiune a respins ca inadmisibilă acțiunea recurentului. (Cas. I. Complet chirii. dec. 396—1925. Jur. gen. 21—1925).

* * *

Art. 1 și 2 legea chiriilor din 1924. Convențiunea prin care proprietarul permite chiriașului a transforma cel mult două camere din locuință în atelier, fără ca prin aceasta imobilul să-și piardă caracterul de locuință este perfect valabilă atâta vreme cât nu există un text de lege care să interzică o atare convențiune și întru cât privind interese pur private ea nu aduce nici o atingere ordinii publice.

Aceasta reese și din împrejurarea că prin art. 2 al. 2 chiar actuala lege a închirierilor se întinde caracterul de locuință și la încăperile întrebuințate de

un meseriaș ca atelier, atunci când, însă, înțele compe-tințe constată că ceea ce predomină într'un contract este locuința, iar nu atelierul.

Prin urmare tribunalul a făcut o justă aplicare a art. 1 și 2 al. 1 legii chiriilor și n'a comis nici un exces de putere când a considerat convențiunea suscitată ca valabilă. (Cas. I complet chirii. Dec. 400 din 18 Februarie 1925. (Jur. gen. 21—925).

* * *

Vămi. Chestiunea de a se ști dacă în cazul art. 90 din legea vămilor recursul este admisibil sau nu, față de principiul art. 103 din noua Constituție, nu este o chestiune de constituționalitate a legii vămilor, care să fie soluționată de Secțiunile Unite ale acestei Curți, ci o chestiune de abrogare a legii vămilor prin noua Constituție, chestiune care urmează a fi soluționată de Secțiunea competentă în materie.

Art. 101 din Constituție oprește înființarea numai a acelor jurisdicțiuni excepționale, cari s'ar crea în vederea unor anumite procese ori relativ la judecarea unor anume persoane, ceea ce nu este cazul art. 90 din legea vămilor, care conține o dispoziție generală aplicabilă tuturor pricinilor și persoanelor aflate în situația preserisă de lege. (Cas. S. U. 5—1925 Pan. Sapt. 8—35).

* * *

Impozite. În principiu, legea contrib. directe, prin art. 31 al. 6, a prevăzut pentru scăderi de amortismente următoarele cote maxime: 5% din costul imobilelor aparținând întreprinderilor industriale, 8% pentru clădirile uzinelor și 15%, pentru instalațiuni imobiliare în genere.

Maximum fiecăreia din aceste categorii urmează a fi considerat ca minimum pentru categoria imediat următoare, interpretare care în lipsa fixării unui alt minimum de către lege se impune în interesul distincțiunii între cele trei categorii de scăderi. (Cas. III 354—925 Pand. Săpt. 8—925).

Desființarea sedriilor orfanale.

Dispozițiile Legii de organizare judecătorească, publicată în Mon. Of. No. 84 din 13 Apr. 1925, privitoare la tutelă și curatela.

Art. 307. (nou) — Dela 1 Ianuarie 1926 și până la unificarea legislațiunii civile în materie de tutelă și curatela, atribuțiunile instanțelor tutelare din circumscriptiile Curților de apel din Brașov, Cluj, Oradea-Mare, Timișoara și Târgu-Mureș se vor exercita precum urmează:

1. Atribuțiunile tutelare ale secretarului comunal sau cercual, atribuțiunile tutorului comunel și ale pri-

măriilor se vor exercita sub autoritatea și supravegherea judecătoriei respective.

2. În municipii (județe), orașele cu magistrat (consiliu) și comunele cari au fost învestite cu dreptul de instanțe tutelare, jurisdicțiunea tutelară cu atribuții depline, va aparține judecătorului delegat cu tutelele sau secții speciale, a tribunalului respectiv, în locul sedriilor orfanale, cari se desființează.

În termen de 15 zile libere dela comunicare, hotărârile date de comune în cauzele de tutelă, sunt supuse apelului înaintea tribunalului competent și judecat de complectul de apel sau de secția specială pentru tutele, acolo unde există.

În acelaș termen hotărârile date de tribunal sau secția specială sunt supuse apelului înaintea Curții de apel competente.

Atribuțiunile comisiilor administrative județene, ca instanțe tutelare apelative, se desființează.

Sunt supuse recursului în casație, în termen de 15 zile libere dela înmânare, deciziunile de mai sus ale Curților de apel și sentințele tribunalelor date în această materie în a doua instanță.

Atribuțiile Ministerului de Interne, ca jurisdicțiune tutelară de ultimă instanță, se desființează.

Art. 308. (nou). — Tablourile trimestriale ca sedriile orfanale erau obligate să înainteze comisiunilor administrative, se vor înainta de judecătorul tutelar sau secția specială prim-președintelui sau președintelui tribunalului respectiv care în limitele dreptului său de supraveghere, va lua și măsurile de remediere ce s'ar impune.

Art. 309. (nou). — Conflictele de competență ivite între judecătorii tutelari sau secțiile speciale se vor rezolvi conform regulilor de procedură în vigoare.

Conflictele de atribuțiuni între instanțele tutelare, autoritățile administrative sau altele, se rezolvă de înalta Curte de casație și justiție, conform art. 103 din Constituție.

Art. 310. (nou). — Atribuțiunile juriconsulților de pe lângă sedriile orfanale se desființează.

Judecătorii tutelari sau secția specială aprobă constituirea consiliului de familie în toate cazurile în cari legea în vigoare cerea aprobarea instanțelor tutelare desființate.

Art. 311. (nou). — Dela 1 Ianuarie 1926, funcționarii actuali ai sedriilor orfanale se vor încadra ca funcționari judecătorești în situațiuni echivalente și se vor repartiza la secțiunea de tutelă, iar acei cari vor

prisosi peste trebuințele acestei secțiuni vor fi trecuți la alte secțiuni ale tribunalului, în limitele prevederilor bugetare.

Președinții și asesorii sedriilor orfanale, precum și congregațiunile județene și reprezentanțele orașelor își vor înceta funcțiunile la data mai sus.

Foștii președinți și asesorii de sedrii orfanale, având doctoratul sau licența în drept și o vechime în funcțiune de cel puțin 5 ani, vor putea fi primiți magistratură pe baza avizului consiliului superior al magistraturii.

Nu vor putea beneficia de aceste dispozițiuni foștii președinți ai sedriilor orfanale ale orașelor cu magistrat cari dețineau această calitate în puterea funcțiunii lor de primari ai acelor orașe.

Art. 322. (nou). — Pretorii și primăriile vor continua să fie organele de execuție ale instanțelor tutelare instituite prin legea de față.

Executarea în străinătate a sentințelor date de tribunale în materie de tutelă și curatelă se va face prin cererea adresată ministrului de justiție, iar executarea sentințelor pronunțate de tribunale străine, în această materie, se va face prin tribunale, dacă există reciprocitate.

Art. 313. (nou) se abrogă dispozițiunile din legea XX, din anul 1877, pentru regularea afacerilor de tutelă, curatelă și acele din legea VI, din anul 1885, privitoare și la modificarea unor dispozițiuni din legea XX și din orice alte legi, ordonanțe și decrete, cari ar fi contrarii dispozițiunii legii de față.

Tutelele, curatele și fondurile dotale ce se vor găsi în administrația tribunalelor la punerea în aplicare a legii, se vor administra de acele tribunale sub autoritatea și supravegherea permanentă a judecătorului tutelar sau a secției speciale care va exercita toate drepturile și îndatoririle atribuite tribunalului de legi în asemenea materii.

Cele allate în administrarea sedriilor orfanale vor fi trecute sub administrația judecătorilor tutelari sau secțiunilor speciale ale tribunalului respect v.

REGULAMENTUL

pentru aplicarea legii pentru satistacerea trebuințelor normale în lemn de foc și de construcție ale populației rurale din vechiul Regat, Basorabia și Bucovina.

(Publicat în Mon. Of. No. 86 din 16 Apr. 1925.)

PARTEA III.

CAPITOLUL VI.

Administrarea pădurilor comunale din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș, precum și al pădurilor comunale și ale obșturilor din Bucovina.

Art. 14. — Se vor administra de organele silvice ale Statului :

a) Pădurile comunale existente din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș, precum și cele înființate și completate în aceste regiuni prin legea de reformă agrară din 1921 ;

b) Pădurile posesorilor (foștilor urbarialiști și foștilor nobili), pădurile bisericesti, persoanelor bisericesti, instituțiilor bisericesti, școalelor, fundațiilor

publice și private ;

c) Izlazarile împădurite și terenurile improductive proprietatea comunelor, composesoratelor, bisericesti, etc. precum și terenurile improductive proprietatea particulară și

d) Pădurile comunale și ale obștiilor din Bucovina, precum și izlazarile împădurite și terenurile improductive ale acestora.

Toate pădurile izlazarile împădurite și terenurile improductive proprietatea comunelor, composesoratelor, obștiilor, bisericilor, persoanelor bisericesti, instituțiilor, bisericesti, școalelor, fundațiilor publice și private mai sus arătate, sunt supuse, pe baza legii la care se referă prezentul regulament, sub administrarea organelor silvice ale Statului, fără nici o altă formalitate.

Terenurile improductive proprietatea particulară se fixează mai întâiu pe teren de către organele silvice ale Statului cari le comunică administrației Casei pădurilor, și care după ce aprobă dispune publicarea în Monitorul Oficial, pentru luarea acestor terenuri sub administrarea organelor silvice ale Statului și aceasta este singura formalitate cerută. Partea interesată în termen de 6 luni dela publicare va putea face contestație la Casa pădurilor care examinând motivele contestației, va dispune să se facă o nouă anchetă la localitate și în urmă cu avizul consiliului tehnic va decide, iar deciziunea dată este definitivă și adusă la cunoștința contestatorului printr'o simplă adresă comunicată pe cale administrativă.

Organele silvice ale Statului în pădurile puse sub administrația Statului vor face toată administrația tehnico silvică prin executarea întocmai a dispozițiilor cuprinse în regulamentul serviciului silvic exterior. Gestiuinea economiei interne o va face fiecare proprietar potrivit legilor și statului (așezământul) ce-l are.

A) Atribuțiunile serviciului silvic.

Administrația tehnico silvică la pădurile arătate mai sus cade în sarcina organelor silvice ale Statului. cari în special execută următoarele :

1. Fixează hotarele pădurilor, izlazarilor împădurite și terenurilor improductive, și controlează ca hotarele și semnele de hotar să se mențină în bună stare :

2. Execută lucrările tehnice necesare ca : ridicarea în plan a pădurilor, hotărnicii, construirei de drumuri etc., facerea hârților și împărțirea economică a proprietății ; arată și ține registre de suprafețele proprietății ;

3. Intocmește și aplică amenajamentele ;

4. Desemnează din terenurile improductive suprafețele ce trebuiesc împădurite și întocmește devizul de lucrările ce trebuiesc executate și costul lor ;

5. Intocmește tariful de vânzarea produselor silvice.

6. Intocmește actele de estimăție pentru materialul lemnos și alte produse ce se destină vânzării, întotdeauna și cu avizul proprietarului ; ține licitații, le aprobă sau nu, conform competenței din regulamentul

serviciului silvic exterior, și controlează executarea condițiilor de vânzare ;

7. Verifică și aprobă bugetele, urmărind ca în ele să se treacă cheltuelile ce se fac cu administrația, paza împăduririle. impozitele, etc. ;

8. Execută controlul asupra personalului angajat cu paza pădurilor, etc. ; ține în evidență delictele silvice ; dispune urmărirea delicvenților ; are dreptul fără nici o autorizație specială a intenta și susține acțiunile și a reprezenta pe proprietari înaintea justiției, precum și a încheia tranzacțiuni cu avizul conform al proprietarului, după normele aplicate la pădurile Statului.

9 Participă ca reprezentant al Statului la adunările generale ale composesoratelor și obștiilor cum și la consiliile comunale în care se tratează chestiuni referitoare la păduri

Hotărârile luate de adunările generale ale composesoratelor și obștiilor se trimit direcției reginoale silvice prin șeful ocolului silvic spre aprobare ; iar hotărârile luate de consiliile comunale spre avizare, pentru acestea din urmă, aprobarea hotărârilor luate urmând să fie dată de ministerul de interne, care va lua la cunoștință în totdeauna și de avizul organelor silvice.

Fără această aprobare sau avizare din partea organelor silvice, hotărârile date nu sunt valabile.

B) Obligațiunile proprietarului.

Proprietarii pădurilor administrate de Stat sunt obligați :

1. Să aibă grijă de paza pădurilor, raportând ocolului silvic respectiv orice abateri dela datorie al personalului inferior angajat în acest scop și să plătească acel personal, după normele stabilite mai jos la capitolul „Paza pădurilor“.

2. Să plătească Statului cheltuelile efective ce se fac cu administrarea, controlul pazei pădurilor, izlazarilor împădurite și terenurilor improductive

Aceste cheltueli se stabilesc anual de serviciul silvic, după suprafața pădurilor administrate de Stat, ținându-se cont și de venitul ce-l asigură proprietarului și se trec în bugetul anual al Casei pădurilor sub articol separat.

După aprobarea bugetului, aceste cheltueli se vor repartiza pe proprietari și se vor încasa anual la fel ca impozitele Statului, prin administrațiile financiare respective, ca venit al Casei pădurilor, în baza tablourilor făcute de serviciul silvic.

Cheltuelile de administrare nu se vor plăti pentru terenurile improductive cari nu aduc nici un venit, dacă în decurs de 3 ani dela data aprobării acestui regulament proprietarii vor începe lucrările de amelioare.

3 Să păstreze hotarele și semneze de hotar și la cerere să le reînnoiască și să pună la dispoziția iringinerilor silvici însărcinați cu administrarea pădurilor lor, etc. ; toate actele privitoare la delimitarea hotarelor proprietății.

5. Să păstreze în bună stare toate actele și planurile proprietății, amenajamentele și ordinele Casei pădurilor de care sunt obligați să ia cunoștință și să se conforme dispozițiilor cuprinse în ele, cum și așezământul ce au proprietarii pentru administrarea averii, și la cerere să le pună la dispoziția organelor silvice.

5. Să trimeată împuternicitul lor la cererea organelor silvice, pentru a lua în primire parchetul anual convenit exploatării în baza amenajamentului și dacă este cazul să marcheze arborii ce sunt destinați a fi exploatați sau opriți ca rezerve, etc., cum și să ia în primire porțiunile fixate anual pentru împădurire, luând măsurile convenite conform instrucțiunilor date.

6. Să pună la dispoziția inginerilor silvici sau delegaților lor, mijloace de transport din comună la pădure și înapoi, etc., locuință cum și să dea muncitori și unelte necesare la toate lucrările tehnico silvice pe care serviciul silvic este obligat a le executa. În caz contrar lucrările se fac de Stat în contul proprietarilor, iar pentru toate cheltuelile făcute se urmăresc proprietarii prin administrația financiară respectivă, fără judecată și numai pe baza conturilor depuse.

7. Să întocmească anual bugetul cheltuelilor și veniturilor și să-l înainteze ocolului silvic respectiv spre verificare și pentru a lua aprobarea celor în drept, mai înainte de 1 Ianuarie al fiecărui an.

Comunele din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș, vor compune un buget special privitor la administrația și baza suprafețelor trecute în administrarea Statului, care după ce va fi verificat de ocol și aprobat de direcțiunea regională silvică, se va trece în bugetul general al comunei, iar din venitul ce-l vor avea anual din pădurile proprii, se va afecta în prima linie, ca cheltuală obligatorie suma necesară pentru plata anualității la datoria ce ar avea comuna pentru pământurile și pădurile dobândite prin exproprieri în scopul constituirii sau completării pădurilor comunale.

Bisericile, fundațiunile, etc., vor trece în bugetul anual sumele privitoare la păduri, conform indicațiunilor date de serviciul silvic.

Veniturile prevăzute în buget la toate pădurile, etc., administrate de Stat, se vor repartiza în prima linie pentru plata anualității la datoria ce ar avea pentru pădurile și pământurile dobândite prin exproprieri, dacă sunt, apoi pentru cheltuelile de administrație și control ce se fac de serviciul silvic al Statului, cum și pentru pază, impozite, cheltueli de împădurire și ameliorarea terenurilor improductive, ameliorarea izlazurilor și pășunilor, cheltueli pentru construcții de casă (reședințe de ocoale silvice și cantoane), construire de drumuri, regularea cursurilor de apă, etc., și numai sumele rămase după acoperirea cheltuelilor sus menționate se vor trece în buget pentru a fi puse la dispoziția proprietarilor.

La composesorate și obștii, când aceste cheltueli nu-și pot găsi acoperire în bugetul din veniturile nor-

male, acoperirea lor se va asigura prin contribuțiuni fixe de consiliul de administrație al averii, proporțional cu partea fiecăruia la averea comună.

La sfârșitul anului de gestiune proprietarul este dator a încheia socotelile, serviciul silvic fiind în drept oricând a controla atât gestiunea financiară cât și modul cum s'au încheiat socotelile.

8. Să anunțe ocolului silvic termenul de ținerea adunării generale, respective ședința consiliului comunal când acest consiliu va trata chestiuni privitoare la administrare și paza pădurilor, etc. înaintând și ordinea de zi

Hotărârile luate de acele adunări, respective consiliile comunale, se vor înainta prin ocolul silvic direcțiunii regionale silvice spre aprobare, respective avizare. Contra deciziunilor direcțiunii regionale silvice proprietarii au drept în 15 zile a face contestație la Casa Pădurilor.

Deciziunile direcțiunii regionale silvice, oontra cărora nu s'au înaintat contestație în termen, sunt definitive și executorii.

9. Proprietarii sunt obligați ca la timp să execute toate dispozițiile date de organele silvice, cum și să facă plata ce dătoresc pentru administrarea și paza pădurilor, etc., la termenele impuse.

În caz de neconformare, ocolul silvic va face raport, prin direcțiunea regională silvică, Casei pădurilor, care găsind motivat raportul, va putea opri continuarea exploatării sau acordarea de noi parchete.

C) Drepturile de proprietate.

Pentru composesorate (foștii urbarialiști și foștii nobili) și obștii, se vor stabili drepturile în conformitate cu art. 29 și următoarele din codul silvic, relativ la stabilirea drepturilor de proprietate cu privire la păduri, poeni, locuri de munte etc., trecându-se aceste drepturi și alte dispozițiuni privitoare la drepturile și îndatoririle ce au membrii și conducătorii lor într'un așezământ înființat în baza prezentului regulament, iar până la stabilirea acestor drepturi și întocmirea noului așezământ, statutele azi în ființă sunt în vigoare.

Pentru formarea nouilor așezăminte, Casa pădurilor va întocmi instrucțiuni și un formular tip obligatoriu pentru composesorate și obștii, iar un alt așezământ tip obligatoriu pentru comune, biserici, etc.

Pădurile composesoratelor și obștiilor fiind destinate pentru aprovizionarea continuă cu lemne de foc și de construcție a membrilor proprietari, ele nu pot fi grevate, amanetate sau înstrăinate.

Comunele rurale, bisericile, etc., precum și persoanele bisericesti, de asemenea nu au voie să-și greveze sau înstrăineze suprafața păduroasă, sub nici un motiv.

Administrația Statului nu atinge drepturile proprietarilor la folosința pădurilor și izlazurilor, etc., dacă dispozițiunile amenajamentelor, etc., și ordonanțelor în vigoare sunt îndeplinite

D) Exploatarea pădurilor.

Pădurile administrate de Stat vor servi pentru acoperirea trebuințelor cu combustibil și lemn de construcție cum și pentru asigurarea de venituri permanente proprietarilor lor.

Proprietarii vor primi anual parchetele stabilite în amenajamente, regulamente sau studii de exploatare, fără cerere și fără altă autorizație specială.

Posibilitatea anuală din pădurile comunelor, bisericilor, persoanelor bisericesti etc, se va întrebuița în primul rând pentru acoperirea nevoilor locuitorilor din comună, a comunelor, bisericilor, persoanelor bisericesti, etc., după cum este proprietar comuna, biserică, etc.

Posibilitatea anuală din pădurile posesorilor și obștilor se va distribui proprietarilor potrivit nevoilor și drepturilor ce au la pădure.

Cantitatea și felul materialului lemnos destinat pentru trebuințele membrilor din posesorat și obște, se va stabili anual de organele de conducere, luând de bază la calcul pentru lemnele de foc strictul necesar pentru fiecare locuință, după dreptul proporțional la averea comună; iar la lemnul de construcție se va avea în vedere necesitatea constatată în prealabil de organele de conducere; toate în limita materialului disponibil.

Cota totală a lemnului de foc stabilită conform celor de mai sus, după ce se va face în așa fel să se distribuie celor în drept

Cooproprietarii vor primi materialul lemnos necesar trebuințelor lor proprii, cu plata fixată de consiliul de administrație al averii care este obligat să țină cont de cheltuielile ce sunt prevăzute în bugetul aprobat.

Partea din posibilitatea anuală care trece peste trebuințele posesoratului comunei etc., se va vinde la licitație publică cu îndeplinirea formelor cerute de art. 48 din ocolul silvic, având în vedere și dispozițiile cuprinse în regulamentul serviciului exterior cu privire la vânzarea materialelor lemnoase din pădurile Statului.

Sumele încasate din atari vânzări, se vor consemna la administrația financiară respectivă, pe numele proprietarului cu mențiunea că nu se vor putea ridica decât cu aprobarea direcțiunii regionale silvice, care va autoriza ridicarea după ce se vor achita angajamentele ce au proprietarii cu privire la plata anuității, cheltuielilor de administrație, de pază, împădurire, etc.

E) Amenajarea izlazurilor împădurite.

Impădurirea terenurilor improductive.

Izlazurile împădurite se vor amenaja în vederea culturii silvico-pastorale, căutându-se a se da terenului cea mai utilă întrebuițare, determinându-se locurile ce trebuie să rămână împădurite, cele destinate, a fi date pășunii, cum și porțiunile ce vor rămâne ca păduri de protecție.

Amenajamentele astfel întrunite se aprobă de Casa pădurilor.

Terenurile improductive, râpi, coaste locuri stâncoase, mocirloase, terenuri mișcătoare etc, se vor fixa și împăduri în cauza unui studiu făcut de șeful de ocol și aprobat de direcțiunea regională silvică.

Cheltuielile privesc pe proprietar, Statul dând numai pueții necesari și luând măsuri de executare lucrării.

Lucrările de împădurire impuse proprietarului cu caracter urgent, în ce privește interesul general, după avizul consiliului tehnic, se pot face de către Stat în contul proprietarului, dacă acesta a fost încunoștiințat la vreme și nu s'a conformat în termenul fixat. El va fi obligat să plătească suma cheltuită cu această lucrare, fără judecată și numai pe baza legii de urmărire conform conturilor depuse de serviciul silvic la administrația financiară.

F) Paza pădurilor.

Paza pădurilor, izlazurilor împădurite și terenurilor improductive administrate de Stat se face de personalul silvic inferior, pădurari și brigadieri, numiți prin șeful ocolului silvic respectiv după normele întrebuițate la Stat și cu respectarea condițiilor impuse prin legea de organizare a corpului silvic.

Personalul silvic de pază al acestor păduri, ce se găsește angajat de proprietar, județ, etc, la punerea în aplicare a prezentului regulament, dacă întrunește condițiile prevăzute în legea de organizare a corpului silvic, se va confirma în postul ce ocupă recunoscându-se anii de serviciu, gradele și vechimea, conform dispozițiilor ce se vor da de Casa Pădurilor

Pentru o pădure se poate angaja unul sau mai mulți pădurari sau un pădurar se poate angaja pentru mai multe păduri, după cum este cazul și cum se stabilește de ocolul silvic respectiv cu avizul proprietarului și cu aprobarea organelor silvice superioare.

Personalul silvic odată confirmat sau numit, are aceleași drepturi și îndatoriri care și personalul din serviciul Statului, numai că salariul îl primește din fondul anume înființat pentru paza pădurilor, etc. fond alimentat din sumele depuse la administrațiile financiare de fiecare proprietar al pădurilor administrate de Stat.

Acest personal este pus direct sub ordinele organelor silvice ale Statului. El este răspunzător împreună cu proprietarul pentru buna bază a pădurii.

Plata personalului arătat se face până la 1 Ianuarie 1926 ca până în prezent, iar dela această dată prin șeful ocolului respectiv, pe stat lunar, în sumă numai în limita sumelor vărsate de proprietari.

Locuința, terenul de hrană, de pășune, combustibilul, etc, prevăzute pentru personalul silvic al Statului prin regulamentul serviciului exterior, se vor căuta să se dea în natură și numai în caz de imposibilitate se va da în bani.

Proprietarii pădurilor administrate de Stat sunt obli-

gați să consemneze la administrațiile financiare respective, sumele necesare pentru plata pazei pădurii pe întreg anul înainte de 1 Aprilie.

Proprietarul care nu înaintează recipisele de consemnarea sumelor de bani ce este obligat a depune în termenul arătat, va fi urmărit, după debitul dat de directorul regional silvic prin administrația financiară respectivă, conform legii de urmărire, iar dacă pădurea este în exploatare se va opri.

Recepisele de sumele consemnate se înaintează imediat ocolului silvic care le trimite spre păstrare direcției regionale publice.

Ocoalele silvice cer dela direcțiunile silvice respective pe baza statului de prezență în serviciu, achitarea salariului personalului angajat pentru paza pădurilor, iar plata se va face pe baza statului aprobat și a sumelor primite.

Fondurile județene de bază și penziune, împăduriri, etc., ce se găsesc astăzi în păstrarea administrațiilor județene, privitoare la păduri, se vor consemna pe numele Casei pădurilor, urmând să fie întrebuițate scopului pentru cari au fost depuse.

Pentru paza pădurilor sunt direct răspunzători proprietarii.

Pentru o bună funcționare a personalului silvic angajat cu paza, proprietarii au datoria ca în termen de 3 luni de zile dela decretarea prezentului regulament, să întocmească un regulament în care să se precizeze drepturile și obligațiunile ce are personalul angajat și să-l supună direcției regionale prin ocolul silvic pentru aprobare, iar odată aprobat să observe stricta lui aplicare.

Dacă proprietarii nu se conformă acestei dispozițiuni, regulamentul cerut se va întocmi de direcția regională silvică și va fi obligatoriu atât pentru personalul angajat cât și pentru proprietar.

Pentru reducerea delictelor produsele silvice aduse din păduri la locuințe, sau transportate la piață pentru vânzare vor avea adeverință de cumpărare.

Adeverința este obligatorie pentru orice materiale fie exploatare din pădurile Statului, fie exploatare din pădurile comunelor, composesoratelor, obștiilor, etc., și particularilor, și se va elibera de vânzătorii proprietari, sau reprezentanții lor legali și va purta și viza organelor silvice.

Pentru lemnele transportate fără adeverință sau acele ce se găsesc în depozite fără ca să se poată justifica origina lor, proprietarii vor fi dați judecății.

G) Păduri administrate prin organe silvice proprii.

Comunele urbane, persoanele și instituțiunile bisericesti cum și fundațiunile publice și private, cari la promulgarea legii în chestiune au ingineri silvici în serviciul lor, își pot administra și mai departe pădurile ca până în prezent, dacă acești ingineri silvici sunt recunoscuți de Casa pădurilor, rămânând sub controlul și

supravegherea Statului numai în ceea ce privește aplicarea codului silvic.

În cazul când se va constata, că la aceste păduri nu se aplică legile, regulamentele și ordonanțele emise pentru cultura și conservarea pădurilor, Statul va lua sub administrația sa și aceste păduri, numai pe baza unei simple încunoștiințări.

H) Pădurile foste grănițaresti.

Pădurile din fostul regiment 2 românesc de grăniță din județul Năsăud, se vor administra ca și până în prezent de direcțiunea silvică din Bistrița, care funcționează ca direcțiune silvică a Statului, ale cărei cheltuieli însă se plătesc din veniturile acestor păduri.

Pădurile comunității de avere a fostului regiment confinar româno-bănățean No. 13 din Caransebeș, se vor administra de direcțiunea silvică și comitetul ei după Statutul ce-l are.

Controlul administrativ și silvic al comunității de avere din Caransebeș și al pădurilor din Bistrița-Năsăud, va fi executat de câte un comisar al guvernului, numit pe lângă fiecare din ele de către ministerul agriculturii și domeniilor, prin decret regal.

Comisarii guvernului vor controla aplicarea statutului ce au comunitățile arătate cum și aplicarea codului silvic și a amenajamentelor, raportând orice abateri Casei pădurilor.

Statutele noi ale celor două comunități de avere, cari se vor face în baza legii și acestui regulament vor fi aprobate după propunerea ministerului de agricultură și domenii, prin decret regal, iar modificarea lor nu se poate face decât cu aceleași forme.

Art. 15. Pădurile sau părțile de pădure din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș, expropriate sau destinate pentru a complecta sau a forma păduri comunale, fără deosebire de cine era proprietar, trec în patrimoniul comunelor, libere de orice contracte de exploatare, oricare ar fi data lor, și de orice drept al proprietarului de a exploata aceste păduri în regie.

Exploatatorii nu pot pretinde, nici dela Stat nici dela particulari, nici un fel de despăgubire, sub nici un titlu.

Ei au dreptul ca, din prețul exproprierii să li se restituie de proprietar numai prețul ce ar fi plătit proprietarului, în raport cu porțiunea de pădure destinată a forma pădurea comună.

Se exceptează pădurile destinate ca păduri comunale, unde prin hotărârile date de comisiunile de expropriere, s'a dispus respectarea contractelor referitoare la exploatarea acelor păduri, și aceste hotărâri au rămas definitive, nefiind atacate cu revizuire la comitetul agrar.

Art. 16. — Materialul lemnos aflător pe suprafața expropriată pentru înființarea sau complectarea pășunelor comunale, aparține proprietarului expropriat fie particular, fie Stat, sau a celor ce dețin drepturi conferite de proprietarii actuali sau de autorii lor.

Tăerea acestui material lemnos, în scop de a se preda terenul expropriat comunei pentru pășune se va face în termenul și condițiunile ce se vor stabili de Casa pădurilor în fiecare caz

Se exceptează, și neputându-se tăia, padurile și porțiunile de pădure aflate pe terenuri cari prin defrișare ar fi supuse ereziiunilor, spălărilor de ape și torrenților.

Materialul lemnos de pe astfel de terenuri va trece în proprietatea comunelor cărora li s'a atribuit pășunea fără însă a-l putea defrișa, plătinându-se proprietarului prețul stabilit prin hotărârile de expropriere.

Exploatarea acestor păduri nu se poate face decât în baza unui amenajament silvico-pastoral, întocmit conform arățărilor dela art. 14 alin. e) din prezentul regulament și aprobat de Casa pădurilor.

Materialul lemnos al pădurilor Statului, deasemenea al celor expropriate dela absenteiști (art. 6 alin. c) din legea agrară pentru Transilvania), sau persoane de drept public (art. 6 alin. d) idem) și destinate pentru complectarea sau înființarea de pășuni comunale rămâne Statului afară de cazul, când acest material lemnos a făcut obiectul vreunui contract de vânzare, cesiuni sau exploatare către vreo terță persoană, în care caz aceste contracte se vor respecta conform dispozițiilor cuprinse în art. următor 17.

Momentul exproprierii este data primei decizii de comisiunii de ocol indiferent de hotărârea luată.

Materialul lemnos al pădurilor expropriate pentru complectarea sau înființarea de pășuni comunale dela proprietarii particulari, cari nu intră nici în prevederile art. 6 lit. c) sau art. 6 lit. a) din legea agrară pentru Transilvania, urmează a rămâne proprietarilor astfel expropriați.

Art. 17. — Contractele de exploatare de păduri intrate în patrimoniul Statului, fie pe cale de succesiune dela Statul maghiar, fie prin exproprieri dela absenteiști

și dela persoanele morale de interes public, se vor respecta în următoarele cazuri:

a) Când sunt privitoare la păduri ce au fost destinate în total sau în parte pentru completare sau creare de pășuni comunale;

b) Când se referă la păduri porțiuni de păduri ce nu au fost destinate nici pentru pășuni comunale.

În ambele cazuri contractele se vor respecta, dacă concesionarii vor primi condițiunile de preț, de asigurare regenerării, de durată exploatării și oricare altele s'ar mai găsi necesare față de nevoile generale ale economiei actuale ori viitoare, ce se vor fixa de Casa pădurilor, autorizată în acest scop de consiliul de miniștri.

Contractele pentru a fi opozabile Statului, trebuie să aibă dată certă anterioară primei decizii de comisiunii de ocol pentru expropriere.

Pentru pădurile ce au fost destinate total sau parțial pentru complectarea sau înființarea de păduri comunale, Statul nu respectă contractul de vânzare, cesiune sau exploatare, decât, în excepțiunea arătată în art. 15 de mai sus

CAP. VII

Dispozițiuni finale.

Art. 18. — Toate cercetările, formalitățile și actele de procedură judiciară sau extrajudiciară, fără nici o deosebire, publicațiunile în Monitorul Oficial, precum și transferările de proprietate prin expropriere, făcute pe baza legii de față, sunt scutite pentru toți interesații de orice taxe de timbru și înregistrare, taxe de portărei, de transport sau oricare altele de orice natură.

Deasemenea cheltuelile necesare pentru aplicarea acestei legi se vor suporta de Stat.

Art. 19. — Prezentul regulament întocmit în baza art. 19 din legea pentru satisfacerea trebuințelor normale în lemn de foc și de construcție ale populațiunii rurale din vechiul Regat, Basarabia și Bucovina, completează și lămurește dispozițiunile acestei legi.

Soluțiuni și interpretări administrative.

1.

Intrebare: A. bărbatul la anul 1896 leagă căsătoria în fața of. st. civ. cu B. femeia.

Acești soții după un traiu conjugal de 6 luni să părăsesc, și B. trece în concubinaj cu C. cu care trăiește de 26 ani, din acest concubinaj s'a născut mai mulți copii, cari sunt înregistrați în matriculele nașterilor ca copii legitimi a lui B.

Declarantul (bejelentő) a fost la fiecare naștere

C care la nașterea unui copil în anul 1901 a menționat că: »nașterea a avut loc în casa lui, și pe copilul 'l recunoaște de al său«.

La al 2-lea copil în anul 1902 a declarat că: »nașterea a avut loc în casa lui, și pe copilul 'l recunoaște de al său«.

La al 3-lea copil în anul 1905 a declarat că: »copilul s'a născut în casa lui« și

La al 4-lea copil nu face nici o obiecțiune. Căsătoria intră A. și B. desfiacându-se în anul 1909, B. și

C. sau căsătorit în anul 1910 (Intervalul intră desființarea căsătoriei și căsătoriei nouă este exact 1 an) în of. st. civ.

Acuma se prezintă A. și cere (la această cerere consimt și B. și C. depunând și declarațiunile în chestiune) că deoarece el n'a trăit numai 6 luni cu B., iar copiii născuți în anii ulteriori sunt induși în matriculele nașterilor pe numele său, să fie trecuți pe numele tatălui natural, care i-a și recunoscut de al săi. (Considerați și copilul al 4-lea)!

Cum s'ar putea cere deci că copiii să fie declarați ca nelegitimi, apoi legitimarea lor prin căsătoria ulterioară?

Observ, că numele de familie a lui B. și C. este exact aceleaș. Este oare de ajuns că să se ceară declararea copiilor ca nelegitimi, ca să devină prin întâmplare legitimi? Având acelaș nume. Rog, lămuriri exacte.

Răspuns: Vi sa dat deja răspunsul cuvenit în revista noastră No. 10—1925 pagina 21.

2.

Intrebare: Tribunalul din Sighișoara în urma intervenției mai multor interesați; cu No. XX. G 35—1925—6 a abrogat taxele legale care să cuvenau notarilor com. și cerc. pt. lucrările de inventarizare în cauze succesoriale, și a statuit o alta taxă pentru acestea lucrări, nu prea convenabilă; deoarece, dacă un erede moșteneste o avere de un milion lei, plătește not. conf. taxei noi suma de Lei 2220 până când conf. legii vechi (încă în vigoare) în unele jud. se compută fosta coroană în lei $1=1 \times 10$ ori taxele vechi.

Este tribunalul în drept prin o ordonanță a modifia și a abroga legea sau nu? Să încassăm taxele conform ord. Tribunalului, sau cele din legea succesorală la de 10 ori computate? Vă rog a mi răspunde.

Răspuns: Legea art. XVI. din 1894 § 122 dispune ca speșele de inventarizare a notarului comunal le stabilește Ministerul de Interne.

Acește taxe a fost stabilite de M. I. cu ordonanța No. 129000—1902 care sau majorat cu aprobarea statului taxelor de Ministerul de Interne din București la 3 Sept. 1624 sub No. 22170—1924. Prin urmare Tribunalul nu este în drept a stabili alte taxe. — Informați Dv. Tribunalul și noi credem, că își va retrage ordonanța nebazată

3.

Intrebare: Noaptea între oarele 2—3 un tren de povară a zdrobit o vacă în hotarul comunei noastre, vaca era în vagabondaj. — Vaca moartă a fost predată de cătră cantonierul C. F. R. dela halta noastră pe lângă luare de dovadă primăriei noastre.

Primăria a transportat vaca moartă în comună și cazul sa publicat în Gazata oficială a județului, cu a-

ceia, ca proprietarul iustificat să se prezinte pentru preluarea pielei respective prețul ei.

Primăria a tăiat vaca, carnea ei a fost așa de zdrobită de tren încât după constatarea axaminatorului de carne absolut n'a fost aptă pentru consumație, pe care motiv primăria a ordonat îngroparea ei (fiind vară nu se putea ținea), iar pielea s'a vândut la un comerciant din loc.

După aceasta la 2—3 zile s'a prezentat proprietarul (locuitor în comuna vecină), căruia îi s'a predat pielea vacii fiind aceea iar rescumpărată dela comerciant tot cu acelaș preț.

Vă rugăm a ne comunica că procedura primăriei a fost corectă, deoarece precum suntem informați proprietarul a improcesuat primăria pe motivul, că carnea sar fi putut folosi, sau că doară câtva din carne a și fost folosită, deși noi putem adeveri, că carnea pe baza declarării examinatorului de carne a fost îngropată.

Răspuns: Procedura Dv. este corectă.

4.

Binevoii a mi comunica, că șeful Biroului de populațiune ce suma poate încasa cu ocaziunea vizării anuale »Buletinului de înscriere la biroul populației«. Legea pentru înființarea biroului de populație — art. 2 — prevede că »pentru buletinele de înscriere Model 2 se va încassa 10 Lei«. Pentru viza anuală în legea susamintite nu e nicăiri nici o dispozițiune. Dacă nu se încasează și la viza anuală suma de 10 Lei din ce e susținut susnumitul oficiu? Știut fiind că cu taxele de 5 Lei provăzute sub art. 4 — și din taxele de 50 bani pentru informațiune nu se încasează aproape nimic.

Răspuns: 10 lei și nu mai mult.

5.

Intrebare: Binevoii a publica în revista noastră răspunsuri la întrebările următoare:

1. În comuna mea sunt mulți locuitori, cari au emigrat deja înainte de război în statele străine posedând însă și azi averea imobilă în comună Constituție prevede, că cetățeni streini nu pot deține avere imobile în țara și au numai drept la valoare imobilelor. Care i procedură legală pentru clarificarea situației?

Sunt de părere, că locuitorii de mai sus se ceară pe calea diplomatică întucerea lor în registrele de naționalitate sau se încredințeze pe cineva cu procură în regulă pentru vânzarea imobilelor.

2. Un om a părăsit în anul 1910 comuna fără a să mai întoarce și fără a mai da un semn de viața, altul în aceleaș condițiuni a plecat în America. Consiliul de recrutare pretinde la dispense sentinți de declararea de morți a numiților. Care i procedură legală? Cum s'ar putea preda averea, urmașilor.

Răspuns: Ad 1. Legea Constituției din 26 și 27 Martie 1923 art. 18 dispune, că străinii vor avea drept numai la valoarea averii imobile din țară Prin urmare

cei emigrați au dreptul să vindă averile lor chiar și prin p'eniipotențiați.

Ad. 2. Urmașii au dreptul sau să ceară să fie declarat de mort respectivul și să moștenească averea în baza succesiunii legale, sau să obțină averea din chestiune în baza folosinței faptice, dacă este cazul.

6.

Intrebare: În comuna aparținătoare cercului meu se află o moșie numită Revizor, care primește salariu dela Stat. Aceasta moșie însă ridică salariul și dela comună. — Indreptățită e să ridice salariul și dela Stat și dela Comună?

Răspuns: Pentru un serviciu prestat nu poate nimeni să primească două salare dela două autorități.

7.

Intrebare: Cu onoare Vă aduc la cunoștință un caz ce sa întâmplat în plasa noastră, rugându-vă să binevoiți a cerceta că respectivul a procedat legal sau nu, și în caz da n'a procedat legal Vă rog răspundeți prin Administrația Română ca să vadă și ceilalți colegi că ce e de făcut în asemenea cazuri.

Controlorul fiscal sa dus în luna Mai și Iunie a. c. la unii dintre colegi și a cerut Roluri comunelor. Revedeat și dacă a aflat vre o poziția neincassată a cerut Registrul chitanțier și a tăiat chitanță pentru suma în restanță și a descărcat în Rol. După aceea a dat chitanțele în mâna notarului cari erau făcute pentru restanțele contribuabililor din notariat; alte le a dat la agenți ca să încasseze și după încassarea să predeaie suma la Notar.

În plasa noastră este transferat un notar și eu eram delegat de contabil la predarea biroului și caselor com. și am constatat că în registru chitanțier a fost suma nevărsată 20 000 Lei când în cassa abia am găsit 8000 Lei am constatat vreo 12.000 Lei lipsă și am luat dela colegul meu o declarație în care a declarat că fără voia lui sa tăiat chitanțele și au fost date la agenți fără să primească el orice dovadă. La unul dintre colegi sa tăiat așa chit. în valoare de 60.000 L. la altul 4—50.000 Lei etc. Eu am refuzat predarea registrului chitanțier la controlor și am procedat și am încassat toate pozițiile cari erau la contribuabili din cercul meu. Pentru cei străini am făcut tablouri de restanță și am trimis la colegi câte 2 exemplare și la controlor fiscal 1 exemplar pentru încassarea restanțelor. Amintind aci că de unde am primit asemenea tablouri am încassat sumele arătate și am trimis la colegul respectiv. Controlorul a spus să mă duc eu în comunele străine ba și în județe străine unde am contribuabili în restanță și să procedez la încassarea lor. Însă eu am spus că nu am drept a funcționa în afară de cercul meu și nu m'am dus. Vă rog comunicați dacă am procedat eu legal sau controlorul? Avut-a drept controlorul să taie chitanțele sau nu?

Răspuns: Dv. aveți toate dreptatea. În contra controlorului trebuie cerut imediat cercetare disciplinară pentru procedură ilegală. — Sigur, că controlorul s'a bazat și se bazează pe art. 13 și 19 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice, însă Dlui este în rătăcire pentru că nici dispozițiile din aceste articole, nici altele nu i dau lui dreptul crezut.

Vă adresați Prezidiului Uniunii cu o plângere și Prezidiul va ști ce să facă cu Dl. controlor.

8.

Intrebare: Cu onoare vin a-vă ruga să binevoiți a-mi răspunde în revista Dvoastră dacă pot fi admis în a. c. la Școala de Notari din Lugoj notând că, în anul 1924 am fost admis la aceasta școală însă, eram oprit de a audia cursul deoarece am sosit cu o zi mai târziu peste termenul fixat pentru prezentarea la curs.

Sunt practicant de notar cu pregătirea școlară 4 cl. civile și posed o praxă administrativă 5½ ani.

Răspuns: Nu se știe pentru că regulamentul se va modifica zilele proxime. Verosimil că nu, pentru că se va cere 8 clase și maturitatea.

9.

Intrebare: 1. Școala de notari din Făgăraș sau din Lugoj vor funcționa și în anul școlar viitor 1925—1926 sau se desființează cu totul.

2. Școala de pregătire profesională administrativă când va începe și cât este durată (un an sau doi ani).

3. Pentru primire în curs cu bursă, când și unde trebuie înaintată cererea.

În rucât am hotărâre sigură, ca să rămân la cariera notarială, dar prin împrejurările mele încă n'am câștigat diploma de notar — îmi pare de prezent, că viitorul meu nu e asigurat, fiind că încă nu s'au făcut dispozițiuni transitorii referitor la înființarea școalelor de notari.

Am opt clase liceale și maturitate din anul școlar 1920—21 și o praxă îndelungată în agendele notariale (aproape 3 ani), am implinit obligamentul de serviciu militar, ca elev T. R. reușând la examenul de Sublt. de res. unde am însușit limba română.

Ca cetitorul revistei Dv. cu onoare rog, să binevoiți a răspunde detaliat.

Răspuns: Până la înființarea școalelor administrative, școalele de notari vor funcționa și mai departe.

Ad 2. Nu se știe încă nimic.

Ad 3. La timpul său conform concursului care se va publica în luna August.

10.

Intrebare: 1. Notarul comunal care are locuință în natură dela comună, competei iluminat și încălzit, există vreun ord. în baza căruia poate pretinde aceasta?

2. În baza căreia legi au chiriași orașelor mai mari drepturi decât cei din comunele rurale?

3. Funcționari publici și pensionari de stat din comunele rurale pot fi evacuați din locuințele închiriate?

4. Se poate funcționarilor publici din comunele rurale și de prezent rechiziționa locuințe pe baza ord. Cons. de Min. No. 2435—1923 publicat în M. O. No. 152—1923 și în baza regul. legii asupra rechizițiilor decretat sub No. 5425—1922 publicat în M. O. No. 112—922?

5. Care lege este în vigoare prin care funcționari publici din comunele rurale iși pot apăra dreptului ref. la locuințele închiriate?

Răspuns: Ad 1. Ordin nu este; decide însă statutul comunal.

Ad 2. Nu înțelegem de ce drepturi este vorba.

Ad 3. Nu.

Ad 4. Nu.

Ad 5. Legea chiriilor din 27 Martie 1924 Vezi altcum revista noastră No. 10—1925 pagina 21 întrebarea 10.

11.

Intrebare: În foaia Nr. 10 din 25 Maiu 1925 este publicat o circulară, Nr. 88241 din 22 Oct. 1924 în privința aplicării regulamentului privitor la constatarea naționalității române. În alineatul 5 e citat art. 63 din regulament, care autoriză autoritățile comunale să înscrie ulterior în registre persoanele cari nu au fost înscrise la timp etc. Alineatul 6. 7. iar așa spune. La mine într-o comuna s'a întâmplat că din greșală toți bapțiștii au rămas afară din lista și aceasta s'a observat numai când s'a făcut registrul de cetățenie și după toate termenele date în privința înscrierii Registrul de cetățenie pentru cauza această nu s'a încheiat. Eu cred că persoanele acestea se pot lua în registru și fără petițiile amintite în ordinul citat, deoarece sunt născuți în comuna, locuiesc acolo dela nașterea lor.

Răspuns: Intrucât s'a verificat și publicat registrul de naționalitate, nu veți mai putea face nici o înscriere decât cu autorizația Curții de apel competente, unde se va cere cu raport formular publicat în No. 10 al revistei noastre.

12.

Intrebare: În Nr. 18 din 15 Septembrie 1924 a revistei „Administrația Română” s'a publicat telegrama Nr. 28—1924 a Subprefecturii Lugoj, prin care s'a adus la cunoștința deschiderea școalei de notari din Lugoj.

Condițiunile de primire au fost, ca absolvenți să aibă 8 cl. de liceu sau studii echivalente. Intrucât nu s'ar prezenta în număr suficient, se vor primi și absolvenți de 7 și de 6 clase de liceu dacă au practică administrativă de un an și cu 4 clase de liceu dacă au practică de 3 ani.

Vă rog să binevoiți a-mi comunica prin această revistă, că în baza cărui ordin a admis Direcțiunea Școalei absolvenți de 4 clase cu practică de 3 ani?

Mai departe, că acele condițiuni de admitere se vor menține și pe anul școlar 1925—1926, ori nu? Aceasta o întreb pentru că, în mai multe rânduri am citit în revistă, că nu se admit candidați cu 4 clase ori câtă practică ar avea.

Notez, că eu am 4 clase civile și practică de 9 ani; ași putea astfel fi primit la școala de notari din Lugoj, sau nu?

Răspuns: Având nevoie de notari diplomați, Ministerul de Interne a ordonat să fie primiți excepțional numai în anul școlastic 1924—25 și acei cu 4 clase cu practică de 3 ani. Anul viitor se vor primi numai cu 8 clase și maturitate.

Ministerul de Interne însă poate ordona abateri.

13.

Intrebare: Binevoiți a ne aviza că notari și subnotari din alte județe au primit adausul de scumpete 30%, — or ba? Deoarece în județul nostru acest adaus de scumpete încă nu s'a lichidat la notari și subnotari, iar funcționarii județeani deja l'au primit.

Dare când se va lichida și notarilor.

Răspuns: Articolul III acestei reviste de azi Vă dă deslușirile toate.

14.

Intrebare: O respectivă a legat căsătorie în anul 1919 cu A. la biserică fără să lege la of. st. civ. O trăit cu A. circa 1 an, dela acest timp incoace la părăsit și trăește în concubinaj cu B. Observ că respectiva în anul 1919 a avut etatea numai de 14 ani, aprobarea Sedriei orfanale pentru legarea căsătoriei nu a avut-o, tutor legal încă nu a avut fiindui ambi părinți morți. Acum s'a prezentat la mine cu B. pentru susceperea actelor de căsătorie. Binevoiți a-mi comunica cumă pot lega aceasta căsătorie cu B. cu toate că înainte preotului s'a legat căsătoria cu A. și că înaintea of. st. aceasta căsătorie este legală?

Răspuns: Căsătoriile contractate de preoți la începutul anului 1919, după revoluție, intrucât nu s'a putut încheia aceea la oficiul stării civile, — sunt valabile.

15.

Intrebare: Cu onoare vă rog, binevoiți a ne lămuri; ce este cu sporul salarului de 30%, pe care l'a primit toți funcționari încă pe data de 1 Ian. 1925. Oare, noi notari nu vom primi acest spor? Conform unelor versiuni acest spor va fi plătit de cătră comuni. Ce este rezoluța mai din urmă în aceasta chestie.

Răspuns: Articolul III al acestei reviste vă dă deslușirile cerute.

16.

Intrebare: Societatea pompierilor voluntari din comuna X. în baza legii trebuia să ceară dobândirea

personalității juridice — însă în termenul fixat de lege asta nu-o făcut.

Intreb, că cum ar putea obține personalitatea juridică, care e procedura? Oare acum ar putea reflecta la aceasta și mi-ar fi mai consult pentru încunjurarea amendei prescrisă de lege să se facă o nouă constituire?

Răspuns: Conform legii pentru persoanele juridice publicata în M. O. No. 27—1924 (vezi Revista noastră Nr. 8—9—1924) art. 2 trebuia să insinuați soc etatea până la 6 luni dela promulgarea legii. Părerea Dy. este bună; vă constituiți din nou cu statute noi și așa va insinuați.

17.

Intrebare: 1. În părțile Transilvaniei care C. C. este în vigoare?

2. Dacă este C. C. A) este valabil contractul de schimb în următoarele cazuri?

a) dacă e scris cu creon nechimic de o persoană privată și înainte a 2 martori, cari cu partea opusă sunt în rudenie?

b) Dintre martorii știe serie unul și unul care serie contractul este partea interesată la schimb?

c) dacă dela contractare a trecut 3 ani dar a fost în proces la Judecătoria?

d) dacă n'are formă prescrisă și ce formă se cere?

e) dacă lucrul nu s'a predat cu ocazia contractului de schimb că »A« n'a voit se predee că era mai sump lucrul lui cu 3000 Lei »B« a inaintat proces contra lui »A« că a fost îndus în eroare de a 3 persoană, după ce a venit citațiunile la așa care era obiectul de schimb lui »B« sa aprins și sa nimicic complet obiectul de schimb. Judecătoria cu toate că obiectul de schimb sa nimicic a lui »B« ia declarat lui și celalt să rămână cu casa arsă, după ce s'a aprins

casa »B« spunea că »A« a aprins, după ce sa dovedit că nu »A« aprins, »A« la dat în judecată pentru ofență.

Judecata s'a apelat la Tribunal pe baza înșălăciunii (csalas) conf. B. T. K. 380 § este corect?

Mai departe »B« a declarat aparătorului său că »A« deja și transportat casa dela fața locului, până când a ars la fața locului și este dovedit de cătră Primărie, deci este valabil contractul de schimb?

f) S'a aflat cu ocazia arderii casei explozibile unde trebuie insinuat? și cărtușele unde trebuie transportat?

g) Cu ocazia focului Jandarmăria a luat proces verbal cu »A« și cu »B«, dar na constat corect că »B« la mituit cu o vacă.

Este permis să vindă în cursul desbaterilor particularii oficianților obiect, sau se petreacă împreună la o masa în crijmă, care fapt este dovedit?

Unde trebuie insinuat?

3 Un om privat poate redacta Contract de vânzare și cumpărare și trimite spre timbrare și la C. F. Conf. Legii Advocațială.

4. Când se face contractul de schimb partea poate refuza subscrierea că obiectul nu se predă numai un obiect?

Răspuns: Ad. 1. C. C. A. este în vigoare, de altcum ad 2 nu e valabil, judecătoria va decide.

Ad 3 ori cine poate face.

Ad 4 poate refuză

18.

Intrebări: Snt de present numit ca subnotar cu titlul provizor și obțin acest servici mai mult ca un an. Am praxa administrativă 3 ani în toate agendele notariale. Pot fii primit în școala de notar cu 5 clase liceale și cu praxa de mai sus.

Răspuns: Nu.

PUBLICAȚIUNE.

Inștiințare.

Dornea Iosif elev Oradea-Mare, 17 ani cu 5 clase normale, cunoscător în primul rând perfect în vorbă și scris limba română și apoi maghiară și franceză, având praxă de 2 ani cunoscător în agendele notariale și alte oficii; caută un post de scriitor etc. Și pentru vacanta de vară 1925 care ține 3 luni (Iulie, Aug. și Sept) unde iar fi asigurată existența.

Doritori sunt rugați a se adresa: Mihai Manu (pentru Dornea) Oradea-Mare Str. Ioan Ciordas Nr. 15.

Publicațiune.

La notariatul Petroman (plasa Ciacova jud. Timiș-Torontal, distanța de 3 Km de la gara și Ciacova) se caute un scriitor deplin vărsat în agendele administrative pe lângă intrare imediată

Salar lunar la început 1800 lei și i-se garantează o aprovizionare cu un preț favorabil redus Locuință grătuită și 6 m. lemne pe an și venitele după biletele de vite. La cei core-spunzători li se va mări leafa în curând.

Petroman, la 4 Iunie 1925

Notar.

Publicațiune de licitație

În conformitate cu art. 8—14 din legea pentru protecția vânatului și regulamentul vânătoarei, se aduce la cunoștință generația că teritoriul de vânat al comunei Cetatea de baltă se dă în arândă prin licitație publică pe timp de 6 ani începând din 1 August 1925.

Ziua de licitație ar fi la 20 Iulie 1925 a m. 8 ore.

Doritorii de a lua parte la licitație sunt obligați a prezenta autorizația prescrisă la art. 13 din legea vânatului

Prețul de strigare 2500 lei

Condițiunile de licitare se pot vedea în fiecare zi în orele oficioase la biroul notarial. Cetatea de baltă, la 25 Maiu 1925.

Notar.

Primăria comunei Turceni de sus — Gergiu.

Publicațiune.

Noi Petre Lungulescu, președintele Comisiei interimare al comuni Turceni de sus, județul Gergiu.

În conformitatea ordinului d-lui Prefect, Gergiu No. 2347 comunicat cu al d-lui Administrator al plasei Turceni No. 615 din 21 Mai 1925

Publicăm spre generală cunoștință a amatorilor că în ziua de cinci luna Iulie 1925 ora 10 a. m. se va vinde prin licitație în localul primăriei acestei comune cele opt hectare și 8067 m. p. pământ proprietatea comunei, rămasă dela decedați fără moștenitori. improprietariți după legea rurală din 1864, situat în satul Stolojani, întru cât rezultatul licitațiunei ținută în ziua de cinci Aprilie 1925, nu s'a aprobat de onor. Prefectură.

Calitatea pământului se poate vedea din actul de expertiză format de d-nul agronom respectiv și aflat la primărie. Cum și condițiunile ce trebuie să aibe să vede la licitațiune și ori ce alte lămuriri se pot cere la primăria acestei comune.

Concurenți spre a fi admiși la licitație vor depune mai întâi o garanție de 10% asupra prețului oferit la licitație. urmând ca după aprobare să se numere întregă suma, cu care sa adjudecat.

Făcută azi 2 Iunie 1925 în com. Turceni de sus, No. 394, jud. Gergiu.

Președinte.

Notar.

Concurs.

Un practicant de notar cu 8 clasa liceală, cu maturitate și cu praxa 8 luni în administrația dorește a fi primit la un notariat dintre județele Brașov, Făgăraș, Târnava-mare s'au Târnava-mică. Poseda limba statului în scris și în vorba nu perfect.

În scrisoarele vă rog a comunica de vipt și locuința. Postul pot ocupa cu 1 Iulie 1925.

Uto Daniel,
pract de notar
Cata'ina Județ I Treiscaune.

Nr. 1162—923.
27—1.—1926

Notariatul cercual Plavișevița.

Pentru complectarea postului vacant de subnotar se caută un notar diplomat. — Reflectanții vor înainta cererile lor prin oficiul nostru. Afară de salarizarea din partea statului vor primi dela noi din veniturile particulare 50% — din lucrările ce va face dânsul.

Maurus Gal
not. cerc.

Concurs.

La notariatul cercual Armeniș, plasa Teregova, județul Caraș-Severin se caută un cancelist vărsat în agendele administrative, dar mai alès în cauzele cadastrale. Postul se poate ocupa imediat. — Se pretinde cunoașterea perfectă a limbei oficiale.

Solicitorii să înainteze oferte în scris, anexând și actele ce posed.

Retribuțiuni după invoială.

Ioan Balla, notar.

Nr. 88/925.

Concurs.

Pentru complectarea postului de scriitor la notariatul cercual Cefa (plasa Salonta-Mare) se caută un tânăr, sau om în etate medie necăsătorit, cu cunoașterea perfectă a agendelor notariale. Salar 1500 Lei lunar, locuința, vipt, luminat încălzit gratuit. În caz dacă se dovedește că este om demn de a îndeplini agendele notariale cu care va fi insarcinat, se va majora salarul până la 2000 Lei lunar.

Notar cercual.

CONCURS.

Cancelist necăsătorit cu 2 clase comerciale, cu praxă de 5 ani în afaceri de bancă din Statele Unite, și 6 luni praxă în agende notariale, caută un post convenabil la un notariat, posedă limba Română, Maghiară, Germană și Engleză. Adresa: Remus Alexandru, Comuna Ilimbav, plasa Nocrich, jud. Sibiu.

Subnotar cercual cu familia mică și cu praxă de 14 ani, posedă limba statului, maghiară, puțin germană și sârbească caută un post de subnotar comunal sau cercual în județul Arad, Timiș-Torontal, Caraș-Severin, Hunedoara. — Adresa :

Anton David
Livadia de câmp

Posta : *Pui*
Jud. : Hunedoara.

„Cancelist începător (cu puțină praxă) necăsătorit, doresc a ocupa un asemenea post la un notariat, unde existența mi-ar fi asigurată. Garantez o putere de muncă sigură și neobositoare. Postul pot să-l ocup imediat. Rog trimiterea ofertei pe adresa : Cleer Francisc, Monoș-Petreu, jud. Bihor.“

No. 534—1925 adm.

Publicațiune.

Subsemnatul notar cercual în baza hotărârei reprezentanțelor comunale respective prin aceasta aduc la cunoștința publică, că terenul de vânat din hotarul comunelor acestui notariat se va da la licitație publică verbală pe un interval de șase (6) ani începând din 1 August 1925 până la 31 Iulie 1931 celui ce va oferi mai mult.

Termenul licitației; Surduc, la 14 Iulie 1925, Briglez, la 17 Iulie 1925, Cristelțiel, la 13 Iulie 1925, Selena, la 15 Iulie 1925 în tot locul oarele 10 a. m.

Prețul de strigare la: Surduc 500 Lei, Briglez 200 Lei, Cristelțiel 200 Lei, Colona 200 Lei. Vadiu 10%.

Arendașul este obligat a lega contract momentan cu primăria; care pentru dânsul este obligatoare, iar pentru primărie numai după aprobare.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea în biroul notarial din Surduc în oarele oficioase.

Surduc la 26 Maiu 1925.

Ioan Popoviciu,
notar cercual.

CONCURS.

La notariatul Izvin jud. Timiș se caută pe 1 Iulie un practicant sau scriitor pe deplin versat în agendele notariale și cu purtare inescapabilă, care să posedă limba Statului.

Salar lunar: 1000 Lei și toată întreținerea în afară de haine de pat. În caz ca se v'a dovedi că este apt și punctual se va majora salarul la suma de 1500 Lei lunar. Observ că gara este 'n loc pe linia principală Lugoj — Timișoara.

Ofertele să se trimită pe adresa notariatului. Izvin până inclusiv la 25 Iunie.

Stefan Gavrila,
notar.

Publicațiune.

Primăria Varadia — No. 281 adm. 1925. — Dreptul de vânat al comunei Varadia, județul Caraș-Severin, se exarendează prin licitațiune publică pe durata de 10 ani vânătorești consecutivi, cu începerea dela 1 Septemvrie 1925. Licitațiunea se va ținea în ziua de 18 Iulie 1925 oară 4 p m. la casă comunală. Prețul de strigare este de 1000 Lei. Condițiunile detaliate de licitație se pot vedea la oficiul notarial din Varadia.

Varadia, la 17 Iunie 1925.

Primăria.

No. 324—925

Notariatul cercual Făget.

Jud. Târnava-mică.

Pentru complectarea postului vacant de subnotar se caută un notar diplomat, cu cunoașterea perfectă a agendelor notariale. Reflectanții vor înainta cererile lor prin oficiul nostru. Afară de salarizarea din partea statului vor mai primi dela noi cvartir potrivit și grădină gratuit și din veniturile particulare 80%, — din lucrările ce va face dânsul

Notar cercual.

CONCURS.

La comuna Chier (jud. Arad) se primește un individ necăsătorit care în toată privința este versat la agendele cancelariei notariale.

Salar lunar: 1200 Lei și întreținere gratis la notar — fără de spalat, apoi locuința

Cunoștința perfectă a limbei Statului necondiționat e de lipsă

Chier, la 18 Iunie 1925

Carol Bognar,
notar.

Notar diplomat cu 24 ani pracsă, posedă limba statului, maghiară, germană caută un post ca notar substitut ori subnotar. Oferte cere sub „NOTAR“ postrestant Timișoara.

Notar calificat, cu praxă de 15 ani, posedă limba, română, germană, maghiară și sârbească, caută un post de notar comunal sau cercual în județul Arad, Timiș-Torontal, Caraș-Severin, Hunedoara, Bihor sau în județul Alba de jos. Adresă Demeter Ludovic subnotar, Petriș jud. Arad.

CONCURS.

Dávid Árpád de 20 de ani cu 8 clase liceale și maturitate dorește a fi primit de practicant la un notariat. Leafa: toată întreținerea și 800 Lei pe lună Adresa: Pachia, jud. Treiscaune.

Un practicant de notar, cu o praxă de 2 ani, absolvent de 7 clase liceale, care posedă limba română, maghiară și germană, caută un post într'un notariat.

Postul pot să-l ocupe imediat. Rog trimiterea ofertei pe adresa mai de jos:

IOSIF BEREKMÉRY

pract. de notar.

ALUNIȘ, jud. Murăș-Turda.

Secretariatul cercual Tășad.

La notariatul Tășad, jud. Bihor se caută un tânăr cu praxă în agendele notariale, scrisoare bună. — Salar lunar 1000 Lei, vipt și locuință

Cei cu diplomă sau 8 cl. și corespunzător în scurt timp vor putea fi numiți de subnotar resp. substitut.

Notar diplomat, fost notar com., de 35 ani, perfect în limba română, germană și maghiară, necăsătorit, caută post ca notar de dare, sau subnotar în județul Caraș-Severin, Timiș-Torontal sau Arad.

Adresa: *Ioan Hoffmann*, notar dipl. *Jebel*. (Județul Timiș).

Tânăr necăsătorit, cu praxă, posedă și limba maghiară, dorește a ocupa un post la notariat unde ar putea obține întreținere corăspunzătoare.

Gaspar Edmond, Bran. (Jud. Făgăraș).

Scriitor maghiar cu 14 ani praxă pe deplin vărsat în afacerile notariale caută post la un notariat mai mare.

Posede limba statului și-i căsătorit cu familie mică.

Adresa: Notariatul cercual Livadia de câmp, poșta Pui Jud. Hunedoara.